

KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ORMAN MÜHENDİSLİĞİ ANA BİLİM DALI

ARTVİN ORMAN İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ ORMAN KADASTRO ÇALIŞMALARI
VE BU ÇALIŞMALARDAN KAYNAKLANAN DAVALARIN ORMANCILIK
POLİTİKASI YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

Orman Müh. Arzu ÖZDEMİR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

Yrd.Doç.Dr. Oğuz KURDOĞLU

MAYIS-2008

KARS

KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Orman Mühendisliği Anabilim Dalı Öğrencisi Arzu ÖZDEMİR'in yüksek lisans tezi olarak hazırladığı "Artvin Orman İşletme Müdürlüğü Orman Kadastro Çalışmaları Ve Bu Çalışmalardan Kaynaklanan Davaların Ormancılık Politikası Yönünden Değerlendirilmesi" adlı bu çalışma, yapılan tez savunma sınavında jüri tarafından Lisansüstü Eğitim Yönetmeliği Uyarınca Değerlendirilerek **oy birliği** ile kabul edilmiştir.

03.06.2008

Adı Soyadı

İmza

Başkan : Yrd. Doç. Dr. Oğuz KURDOĞLU

Üye : Prof. Dr. Cantürk GÜMÜŞ

Üye : Yrd. Hüseyin AYZ

Bu tezin kabulü, Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulunun ...../...../2008 gün ve ...../..... Sayılı kararıyla onaylanmıştır.

.....
Enstitü Müdürü

ÖZET

Ormanların korunabilmesi ve mülkiyet durumunun yasal yönden güvenceye kavuşması bakımından orman kadastro çalışması son derece önemlidir. Özellikle orman amenajman planları gibi planlama çalışmalarının normal şartlarda ancak sahibi ve sınırları belli olan orman alanları için yapılması söz konusudur. Ancak, Artvin ilinde de orman kadastro çalışmalarının tamamlanma oranı oldukça düşüktür. Böyle olunca da sosyal ihtilafların ortaya çıkması, çoğu yerde ormancılık faaliyetlerinin aksamasına neden olmaktadır.

Artvin ilinde kadastro problemi arazinin sarplığına bağlı olarak çalışma koşullarının güç olması ve yerleşim alanlarının ormanların içerisinde dağınık olmasından dolayı kendini daha fazla hissettirmektedir. İl genelindeki tüm orman alanının sadece % 29'unda orman kadastro çalışmaları bitirilebilmiştir. 2007 yılı itibari ile 891 adet “tapulama tespitine itiraz” davası açılmıştır.

Davaların % 87'si “orman sayılan yer” olarak Orman İdaresi lehine sonuçlanmış, yani dava konusu bu alanlar, orman rejimine dahil edilmiştir. Davaların % 11'i “orman sayılmayan yer” olarak, Orman İdaresi aleyhine sonuçlanmış, yani dava konusu alanlar orman rejimi dışındaki yerler kapsamına alınmıştır. Dava sonuçları üzerinde 6831 sayılı Orman Yasası ve 4785 sayılı Orman Yasasının en etkili yasalar olduğu söylenebilir. 2007 yılı sonu itibari ile çalışma yapılan köylerde sonuçlanan 356 dava için yapılan toplam masraf 262.774 YTL'dir.

İncelenen 356 davadan “orman sayılan yer” olarak sonuçlanan, yani orman rejimine dahil edilen 310 davanın 45'i (%15) için arazi çalışması gerçekleştirilmiştir. Bu parsellerden %90'ının orman niteliği %10'unun ise kısmen orman kısmen tarım alanı niteliği taşıdığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Orman Kadastrosu, Tapulama Tespitine İtiraz Davası, Orman Sayılan Yer, Orman Niteliği

SUMMARY

Forest cadastre studies are extremely important to protect of forest and to have quarentee their ownership stiuation. Plan studies like forest management plans ar in quuestion normally and forest areas which have certain boards and possession. However, the percentage of complete of forest cadastre studies are extremely low. Therefore, social disagreement causes hitches forestry studies in most region.

Cadastre problems in Artvin are to be much more because of land stiuation, study conditions and setlemenet of people in forest land. The percentage of % 29 forest area was completed generally in Artvin. 891 units" title deed determination trials" were opened in 2007.

The percentage of % 87 trials were concluded as a forest area. Namely, these lands were included forest region. On the other hand, the percentage of % 11 was concluded as a unforested land. These areas was extracted from forest area. It is said that, the number of 6831 forest law and 4785 forest law are effective upon conclusions of trials. At the end of 2007, toal costs is 262 774 New Turkish Liras for concluded trials studied villages.

356 trials which are investigated as forested area whic is concluded for 45trials of 310 trials of land studied was maded.It was determined the percentage of %90 study areas like forest area quality and the precentage of %10 of study area partly forest and agriculture land quality

Kew words: forest cadastre, title deed determination trials, forested area, forets quality

ÖNSÖZ

“Artvin Orman İşletme Müdürlüğü Orman Kadastro Çalışmaları ve Bu Çalışmalardan Kaynaklanan Davaların Ormancılık Açısından Değerlendirilmesi” başlıklı bu çalışma, Kafkas Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Orman Mühendisliği Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak hazırlanmıştır.

Çalışmamda bana yardımcı olarak yol gösteren hocam Sayın Yrd.Doç.Dr Oğuz KURDOĞLU’na teşekkürlerimi sunarım.

Yapıcı eleştirilerinden yararlandığım ve ilgi ve yardımlarını esirgemeyen hocam Sayın Yard. Doç. Dr. Hüseyin AYZAZ’a teşekkür ederim.

Çalışmam sırasında bana her konuda yardımcı olan Kadastro Mülkiyet Şube Müdürü Orhan BIYIKLI’ya teşekkür ederim.

Artvin Orman İşletme Müdürlüğü dava servisi memurları İsa YERLİKAYA ve Temel UZUN’a çalışmam sırasındaki yardımlarından dolayı teşekkür ederim.

Beni sürekli olarak motive eden ve her konuda büyük desteğini gördüğüm değerli eşim Mutlu ÖZDEMİR’e teşekkür ederim.

Artvin, Mayıs 2008

Arzu ÖZDEMİR

İÇİNDEKİLER

ÖZET	III
ABSTRACT	IV
TEŞEKKÜR	V
İÇİNDEKİLER	VI
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	VII
ŞEKİLLER DİZİNİ	VIII
RESİMLER DİZİNİ	IX
1. GİRİŞ	1
1. 1 Giriş	1
1. 2 Genel Kavramlar	4
1. 3 Orman Kadastrounun Tarihi Gelişimi	5
1. 3. 1 1937 Yılından Önceki Dönem	6
1. 3. 2 1937-1956 Yıllar Arasındaki Dönem	9
1. 3. 3 1956 Yılından Sonraki Dönem	11
1. 4 Orman Kadastro'sunun Yapılışı	13
1. 5 Orman Kadastrounda Karşılaşılan Sorunlar	19
1. 6 Araştırma Alanının Tanıtımı	21
2. YAPILAN ÇALIŞMALAR	23
2. 1 Materyal	23
2. 2 Yöntem	23
2. 2. 1 Çalışma Alanının Belirlenmesi	23
2. 2. 2 Orman Kadastro Çalışmalarını Belirlenmesi	24
2. 2. 3 Dava Sayısının Belirlenmesi	24
2. 2. 4 Dava Dosyası Bazında Yapılan Çalışmalar	24
2. 2. 5 Dava Masraflarının Belirlenmesi	25
2. 2. 6 Dava Sonuçlarına Göre Orman Rejimi İçinde Kalan Alanların Mevcut Durumunun Belirlenmesi	26
3. BULGULAR VE TARTIŞMA	27
3. 1 Artvin İlinde Orman Kadastro Çalışmaları	27
3. 2 Tapulama Tespitine İtiraz Davaları	29
3. 3 Çalışma Konusu Yerlerde Açılan Tapulama Tespitine İtiraz Davaları	32
3. 3. 1 Genel Değerlendirme	33
3. 4 Dava Sonuçlarını Belirleyen Kararlar	36
3. 5 Davalara Yapılan Masraflar	38
3. 6 Dava Sonucuna Göre Orman Rejimi İçinde Kalan Alanların Mevcut Durumu	42
3. 6. 1 Balcıoğlu Mahallesi	42
4. SONUÇLAR	46
5. ÖNERİLER	49
6. KAYNAKLAR	50
7. ÖZGEÇMİŞ	54

SEMBOL VE KISALTMALAR

OGM	:	Orman Genel M¼d¼rl¼g¼
OBM	:	Orman B¼lge M¼d¼rl¼g¼
OİM	:	Orman İŖletme M¼d¼rl¼g¼
OİŖ	:	Orman İŖletme Ŗeflięi
Ha	:	hektar

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1.	Balcıoğlu 12 Numaralı Parsel Kısmen Orman Kısmen ayır Alanı	44
Şekil 2.	Balcıoğlu 32 Numaralı Parsel Kısmen Orman Kısmen Tarım Alanı	45
Şekil 3.	Balcıoğlu 32 Numaralı Parsel Orman Niteliğinde	45

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1.	Artvin İlinin OİM'ne Göre Orman Varlığı	22
Tablo 2.	Artvin İlinde 2007 Yılı İtibariyle Orman Kadastro Çalışmaları	27
Tablo 3.	Artvin OİM'de Uygulama Yapılan Kanunlara Göre Kadastro ve Tapulama Çalışmaları	28
Tablo 4.	Artvin OİM'de Şefliklere ve Köylere Göre Açılan Dava Sayıları	31
Tablo 5.	Çalışma Konusu Mahalle ve Köylerde Açılan Tapulama Tespitine İtiraz Davaları	32
Tablo 6.	Çalışma Yapılan Mahalle ve Köylerde Sonuçlanan Tapulama Tespitine İtiraz Davaları Değerlendirmesi	34
Tablo 7.	Mülkiyet Sorunu Yaşanan Alanların Genel Ormanlık Alanlara Oranları	35
Tablo 8.	5 Farklı Karara Göre Sonuçlanan Dava Sayıları	37
Tablo 9.	Balcıoğlu Mahallesiinde "Orman Sayılan Yer" Olarak Sonuçlanmış Parsellerin Mevcut Durumu	43

1.GENEL BİLGİLER

1.1 Giriş

Türkiye ormancılığının en önemli sorunlarından biri ormanlık alanlardaki mülkiyet belirsizliğidir. Mülkiyet durumu belirlenmemiş orman alanlarında halk çoğu zaman hak iddia etmekte bu da orman- halk ilişkilerini bozmakta ve mahkemeler sonu gelmeyen mülkiyet davaları ile uğraşmak zorunda kalmaktadır. Ormancılık çalışmalarının düzenli ve devamlı bir şekilde yapılabilmesi ve orman – halk ilişkilerinin düzenlenmesi ancak kadastro ve mülkiyet sorununun çözüme kavuşturulması ile mümkün olur.

Ülkemizde ormanların kadastrasının yıllardan beri bitirilememiş olması orman kanununda sık sık yapılan değişiklikler, konuya gereken önemin verilmemiş olması, personel yetersizliği, teknik donanım yetersizliği gibi sebeplerden kaynaklanmaktadır.

Kadastrosu tamamlanmış yerlerde orman sınırlarının denetimi sürekli sağlanmalı ve bu yerler en kısa zaman içerisinde tapuya tescil ettirilmelidir.

Bu çalışma ile Artvin Orman İşletme Müdürlüğünde yapılan orman kadastrası çalışmalarını tespit ederek; bu çalışmaların ardından açılan davaları çeşitli yönleriyle incelemek ve dava sonucunda, orman tanımı kapsamına girdiği anlaşılan alanların bugünkü durumlarını ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda öncelikle şu varsayımlar oluşturulmuştur.

1-Dava sonuçlarına göre, dava konusu alanların çoğu orman rejimine dahil edilmiştir.

2-Davalara yapılan masraflar çok yüksektir.

3-Orman ve Kadastro kanunundaki değişiklikler dava sayılarını etkilemektedir.

Oluşturduğumuz varsayımlardan hareketle Artvin Orman Bölge Müdürlüğü Artvin Orman İşletme Müdürlüğü sınırlarında bulunan 2 Mahalle ve 6 köyde yapılan kadastro çalışmaları ve bu çalışmaların ardından açılan dava sayıları tespit edilmiştir. Açılan davalara ait mahkeme kararları tek tek incelenerek elde edilen bilgilerden çeşitli bulgular ortaya konmuştur. Dava sonucunda orman rejimine dahil edilen 45 parsel incelenerek, bu alanların mevcut durumları tespit edilmiştir.

Beş ana bölümden oluşan çalışmanın ilk bölümünde, çalışma konusu genel olarak ortaya konmuş, kısaca amaç ve kapsam üzerinde durulmuştur,

İkinci bölümde, araştırmada kullanılan materyallerin neler olduğu, nasıl elde edildiği ve araştırmada hangi yöntemler kullanıldığına dair bilgiler verilmiştir.

Üçüncü bölümde, materyallerin değerlendirilmesi sonucu elde edilen bulgular tartışılmıştır.

Dördüncü bölümde, bulgulara dayanarak elde edilen sonuçlar verilmiştir.

Son bölümde ise önerilere yer verilmiştir.

1.2 Genel Kavramlar

Çalışma konusu ile ilgili mülk, mülkiyet, kadastro, orman kadastrusu, tahdit ve sınırlandırma gibi kavramlara ait tanımlar çeşitli kaynaklardan verilmiştir.

Mülk kelimesi Arapça olup, bir şeye hükmetme, zapt ve tasarruf altına alma anlamına gelir [1]. Mülkiyet; Bir menkul veya gayrimenkul mal üzerinde tasarruf etme, kullanma ve faydalanma hakkıdır [2]. Akyüz ve Ertel'e (1987) göre, mülkiyet, bir eşya üzerinde sahibine kullanma, faydalanma ve tasarruf yetkilerini veren aynı haktır (taşınır ya da taşınmaz üzerinde doğrudan egemenlik yetkisi veren ve herkese karşı ileri sürülebilen haklar) [3].

Mülkiyet kavramı, insanlık tarihinde, insanlığın üretime geçtiği andan itibaren gündeme gelen, gündemde kalan bir konu olmuştur. Ülkemizde mülkiyetin temel yasal dayanağı Anayasamızın 35'inci maddesinde yer alan "... herkes mülkiyet ve miras hakkına sahiptir" hükmüdür. Bu hak modern toplumların anayasalarında, onları köle toplumlardan farklı kılan en önemli bağımsızlık hakkıdır. Dünyada son yüzyıllarda toprağa ve kadastroya bakışın önemli ölçüde değiştiğini görmekteyiz. Önce zenginlik aracı olarak görülen toprak, ardından ticari bir mal olarak görülen çoğalmayan kıt bir toplumsal kaynak olarak karşımıza çıkmaktadır. Kadastro basit mülkiyet kayıtlarından mali araçlara dönüşmüş, taşınmaz piyasaları ile planlamanın temel unsuru haline gelmiştir [4].

Medeni Kanun'da ve mülkiyet hakkını temel haklar arasında sayan Anayasa'da "mülkiyet hakkı" tanımlanmış değildir. Ancak, Medeni Kanun'un 683. maddesinde yer alan ilkeye göre " bir şeye malik olan kimse o şeyden kanun dairesinde dilediği gibi tasarruf etme hakkına haizdir." Medeni Kanun'un kabul etmiş olduğu bu ilkedен yararlanarak mülkiyet hakkını "eşya üzerinde en geniş yetki sağlayan aynı hak olduğu" şeklinde tanımlamak mümkündür [5].

TDK sözlüğünde kadastro; "Bir ülkedeki her çeşit arazi ve mülklerin yerinin, alanının, sınırlarının, değerlerinin ve sahiplerinin devlet eliyle belirlenip plana bağlanması işi" olarak tarif edilmiştir [6].

3402 no lu ve 9.7.1987/19512 sayılı "Kadastro Kanunu", kadastronun, doğrudan bir tanımlamasına yer vermemektedir. Ancak, kanunun 1.Amaç maddesi, Kadastroyu "Ülkenin kadastral topoğrafik haritasına dayalı olarak taşınmaz malların sınırlarını (geometrik) arazi ve harita üzerinde belirterek hukuki durumlarını tespit etmek ve bu suretle Türk Medeni Kanunun öngördüğü tapu sicilini kurmak" şeklinde ve dolaylı olarak tanımlamaktadır. Tanımlamada açıkça belirtildiği gibi günümüzde kadastro hizmeti, ekonominin, hukukun, kamu yönetiminin, istatistiğin, araştırmaların ve bilim

gereksinmelerine yanıt vermekle yükümlü bir temel araç, temel hizmet niteliğindedir. Kadastro sonuç değildir, nitelikli birçok hizmetler için bir araçtır, bir yardımcıdır [7].

Orman Kadastro; Ormanların, içinde ve bitişğinde bulunan her çeşit taşınmaz mallarla olan müşterek sınırlarının tayin ve tespitinin yapılması işlemidir. Diğer bir deyişle ormanların sınırlarının hukuki ve geometrik durumunun bir şekilde ortaya konulması çalışmalarıdır [7].

Bir başka kaynağa göre Orman Kadastro; Çalışma birimi içinde (Köy/Belde) bulunan ormanların hukuki ve geometrik durumları ile ormanlar içinde ve bitişindeki her türlü taşınmaz mallar ve diğer ormanların, Devlet ormanları ile müşterek hududunun tespiti ile sınırları kesinleşen Devlet ormanlarının tapuya tescilinin yapılması şeklinde tanımlanmaktadır [4].

Orman kadastro amacı; orman alanlarını ve sınırlarını belli ederek ormanların saha emniyetini ve devamlılığını sağlamak, orman - halk anlaşmazlıklarını çözümlmek, ormancılıkla ilgili projelerin hazırlanmasını mümkün hale getirmektir [7].

Orman Kadastro devlete ve diğer gerçek ve tüzel kişilere ait olan orman alanını, sınırlarını ve sahiplerini belirlemeye yönelik olduğu kadar, yapılacak amenajman planlarına da temel teşkil edecek nitelik ve içerikte olmalıdır. Bu bir ihtiyaçtan zaten yetersiz olan orman varlığımızın sayısız tehlikelere karşı korunması ve ormanlarımızın işletilmesinde etkinlik ve verimliliğin sağlanması bakımında titizlikle uyulması gereken bir zorunluluktur [8].

Tahdit Arapça bir kelime olup, “sınırlama, sınırlandırma, sınırı belli etme, çevreleme” anlamlarına gelmektedir [6].

Tüm ormancılık faaliyetlerinin temelini teşkil eden orman sınırlama çalışmalarının sağlıklı bir biçimde yürütülerek mümkün olan en kısa zamanda sonuçlandırılması, özellikle ülkemiz açısından büyük önem taşımaktadır. Bu yerlerdeki orman sınırlama çalışmasının tamamlanarak kesinleşmiş olması her şeyden önce oradaki taşınmazların orman sahası içinde olup olmadığı tartışmalarını sona erdirecek, böylece ormanlar ile

dışındaki alanların kesin sınırları çizilerek mülkiyet ve diğer aynı haklardan kaynaklanan uyuşmazlıkların çözümünde önemli bir adım atılmış olacaktır [9].

1.3 Orman Kadastrounun Tarihi Gelişimi

Doğal bitki örtüsünün en nadide parçası olan ormanlar, insanoğluna bahşedilmiş büyük bir zenginlik olup, üzerinde yaşadığımız Anadolu toprakları böylesi bir zenginlikten fazlasıyla nasibini almıştır.

İlk zamanlarda ormanlar herkesin dilediği gibi kullandığı kolektif bir mülk karakterinde idi. Feodalizmin yayılışı ve yönetici sınıflarca araziye el konulması ormanlardan herkesin özgürce yararlanmasına olanak veren mülkiyet anlayışına son vermiştir. Avrupa'nın ormanları feodal yönetimin krallık, derebeylik, kilise ve manastır gibi çeşitli kurumları arasında paylaşılmıştır. Orta çağda krallar, derebeyleri, kilise ve manastırlar egemenlikleri altındaki arazinin ve ormanların güvenliğini sağlamak amacıyla ormanlarda tarla açma ve otlatmayı yasaklayan ve serbest yararlanmayı sınırlayan bir takım emirnameler çıkarmıştır. Ancak ormancılık mevzuatının çekirdeğini oluşturan bu tür hukuksal düzenlemeler köylülerin tepkisine neden olmuş ve bunun sonucunda da ormanlardan yararlanma hakları sistemi ortaya çıkmıştır [10].

Türkiye'de devlet ormanlarının sınırlarının belirlenmesi ve bu ormanların tapuya tescilinin yapılması ilk defa 18.01.1937 tarihinde yürürlüğe giren 3116 sayılı orman yasası ile getirilmiş olup bu tarihten sonraki tarihlerde giren 6831 Sayılı Orman Kanunu ve bu kanunun 1744, 2896, 3302 Sayılı Kanunlarla değişikliklerinde de bu hüküm yer almıştır [11]. 3116 sayılı yasa Türkiye'de teknik ve bilimsel ormancılığın başlangıcı sayılmaktadır [12].

Orman kadastro tarihi gelişimi, öncelikle, bu yasanın yürürlüğe girdiği 1937 yılına kadar yapılan çalışmaların değerlendirildiği, "1937 Yılından Önceki Dönem" başlığı altında verilmiştir. 1937 yılından, 6831 Sayılı Yasa'nın yürürlüğe girdiği 1956 yılları arasındaki çalışmalar "1937-1956 Yılları Arasındaki Dönem" başlığı altında ve halen

yürürlükte bulunan 6831 Sayılı Yasanın kabul tarihi 1956 yılından günümüze kadar yapılan çalışmalar “1956 Yılından Sonraki Dönem” başlığı altında değerlendirilmiştir.

1.3.1 1937 Yılından Önceki Dönem

Ülkemizde ormanlarla ilgili ilk mevzuatın yer aldığı hukuki kurallar 1856 tarihli Arazi Kanunnamesidir. Bu kanunda ormanlarla ilgili hükümler getirilmiştir Arazi Kanunnamesi özellikle ormanlara ilişkin düzenlemeleri yönünden sistematiklikten (planlı, programlı) uzak ve yetersiz hükümler içermektedir. Ormanlara ilişkin hükümler çeşitli başlıklar altında dağınık yer alıyordu. Bu sebeptendir ki; ortak nokta ve prensiplerin tespiti büyük güçlük arz etmekteydi. Öte yandan bu kanunu ormanlara dair olan hükümleri sadece mülkiyet ve tasarruf bakımından düzenleme getirme amacını güdüyordu. Halbuki aynı kanunda ormanların sınırlarının ve niteliklerinin belirlenmesi, korunması, geliştirilmesi ve bilimsel usullerle işletilmesini sağlamak amacıyla tek bir hüküm dahi yer almamıştır [13].

Ormancılık mevzuatı arasında ormanların tahdidine (sınırlama) ilişkin ilk hükümler, padişahın iradesiyle yürürlüğe giren kanun hükmündeki 1870 tarihli Orman Nizamnamesi’nde (tüzük) rastlanmaktadır. Bu nizamnamenin (tüzük) 24. Maddesiyle, devlet ormanlarıyla Kur’a ve Kasabata mahsus ormanların zaman aşımı yoluyla mülk edinilmesi yasaklanmıştır. Aynı kanunun 2.Maddesinde de “Memaliki Devleti Aliye’de ne kadar miri (devlet) orman var ise tayin ve tahdit (sınırlama) olunacak, mevadı atiyenin ahkamı, tayin ve tahtı muhafazaya alınan ormanlar hakkında cari olacaktır”. Nizamnamenin (tüzük) 20. Maddesi ile bir kısım vakıf (mazbuta vakıflar) ormanları içinde aynı esas kabul edilmiştir. Bu hükümlere göre ilk tahdit çalışmaları başlatılmıştır. Fakat orman ağaçlarını toprak maliklerinin tasarruf yetkisi dışında tutarak korumaya çalışan bu Nizamname (tüzük) pek yeterli olmamıştır. Ayrıca teşkilatsızlık, eleman eksikliği, imkânların çok kısıtlı oluşu, politik olaylar ve savaşlar yüzünden orman tahdidi (sınırlama) işleri yapılmamıştır. Ancak o günün koşullarına göre ormancılığı bir düzene sokma amacını güden Orman Nizamnamesi’nin (tüzük) daha 2. Maddesinde, ormanların sınırlandırılmasına ilişkin hükümlere yer vermiş olmasını, tahdidin önemini

o yıllarda bile takdir edilmiş olması bakımından ileri bir görüş olarak kabul etmek gerekir. [13].

Sınırlandırma ve ayırma işleri ise, ancak bazı yerlerde 1876 tarihli ve 6 maddelik talimat gereğince Orman Müfettişinin başkanlığında, Defteri Hakani (Bugünkü Tapu Kadastro Müdürlüğünün 1861 ve 1925 yılları arasında hizmet vermiş halidir) memurları ile bilirkişilerden oluşturulmuş olan bir komisyon tarafından yapılmıştır [14]. Bu yönüyle değerlendirildiğinde, bugünkü anlamda ki kadastro komisyonları da ilk olarak 1876 yılındaki bu talimatla kurulmuş ve sınırlandırma çalışmaları yapılmıştır. Bu talimat incelendiğinde zaman, o zaman ki idarenin, çok sayıda eleman, uzun zaman ve bol parayı gerektiren tahdit işlerini nizamnamedeki şekli ile uygulamanın olanaklı olmaması karşısında, öne sürülen iddiaları çözümlenmek ve bunun dışındaki ormanları devlet ormanı saymak, sureti ile problemi kestirme yoldan çözümlenmek isteği görülür [15].

1877 tarihli “Bilcümle Orman Memurlarının Sureti Tertip ve Vazifesine Dair Talimat” içinde de orman sınırlarının belli edilmesine dair özel bir bölüm ayrılmıştır. Bu bölümde miri, vakıf veya hususi oldukları sabit olan ormanların ne şekilde tahdit (sınırlama) ve tefrik (ayırma, ayırım) edilebileceklerine ilişkin daha geniş esaslar verilmiştir [13]. Ancak bu talimatın durumu düzeltmeye yetmemesi ve devlet ormanlarının sınırlama işlemlerinin bu mevzuata göre yürütülememesi karşısında devlet; davayı kökünden halletmek üzere, Temyiz Mahkemesi’nin verdiği karardan “Tüm ormanların, aksi sabit oluncaya kadar devlet ormanı sayılması şeklinde” verdiği bir karardan faydalanmak istemiş, fakat bunun kanunlaşması mümkün olmamıştır [16].

1917 yılında çıkarılan kanun ile devlet ormanlarının işletilmesinin amenajman planlarına göre yapılacağı şart koşulmuştur. Amenajman planlarının yapılabilmesi için bir harita ve dolayısıyla tahdit (sınırlama) yapılması gerektiğinden, kanun hükmünü doğrudan doğruya olmamakla beraber, bir nevi sınırlama ile ilgili bir hüküm olarak saymak mümkündür.

1919 yılında yürürlüğe giren ilk “Amenajman Talimatnamesi”, devlet ormanlarının sınırlandırma işlerini bütün yönleri ile geniş bir şekilde ele almış ve yapılacak her türlü işlem hakkında direktifler (yönerge) vermiştir. Bununla birlikte, araya giren politik ve

askeri olaylar nedeniyle bu talimatname (yönetmelik) geniş ölçüde uygulamak mümkün olmamıştır [16].

39 Sayılı 1920 tarihli “Baltalık Kanunu” ile köylülere sınırlı ölçüde bazı baltalıkların verilmesine dair hükümler getirilmişse de uygulama kanunu yürürlük süresi çok kısa olmuştur [7].

Osmanlı İmparatorluğunun, ekonomik-sosyal yapısı tamamen toprağa dayalı olduğundan, ormanlardan serbestçe yararlanma, kişisel bir hak gibi görüldüğünden ormanlar uzun süre yasal statüye kavuşturulmamıştır. Ancak arazi Kanunnamesinden (tüzük) Baltalık Kanuna kadar getirilen hukuki düzenlemeler Kurtuluş Savaşının sonuna kadar devam eden savaşlar nedeniyle yeterince uygulama ortamı bulamamış ormanlarda dahi düzensiz yerleşmeler ve gelişigüzel kullanımlar devam etmiştir [17].

1920 yılında Kurtuluş Savaşını yürütecek devletin elinde uzun yıllar savaşan fakirleşmiş bir varlık ve güvence bulunmama nedeniyle çıkarılan Baltalık Kanunu bu fakir köylüye sınırlı ölçüde baltalık ormanlardan yararlanma hakkı vermiş, ancak bu uygulama bir süre sonra kaldırılmıştır [17].

Bu süreç içerisinde, ormanlarla iç içe yaşayan insanların geçimlerini topraktan sağlamaları, bunun yanında ormanlara herhangi bir yasal statü verilmemesi orman tahribatını üst seviyede tutmuştur [13].

Sonuç olarak denilebilir ki, bu devrede tahdit konusu başlangıçtan itibaren önemle ele alınmış ve dağınık bir şekilde de olsa mevzuat yönüyle işlenmiş olmasına rağmen; sınırlandırma çalışmalarını düzenleyecek bir örgütün olmaması, personelin bulunmaması, elemansızlık, maddi olanaklardan yoksunluk, araya giren büyük politik olaylar ve birbirine eklenen savaşlar, orman tahdidinin yasal, yönetsel ve teknik yönleri ile bir bütün olarak ele alınmasına ve uygulama alanında olumlu bir sonuca ulaştırılmasına engel olmuştur [16].

1.3.2. 1937 – 1956 Yılları Arasındaki Dönem

Cumhuriyet döneminin ilk orman kanunu 3116 sayılı kanundur. Devletin ormanların sınırlandırılması ile geniş ölçüde ilgilenmesi ve bu konuyu önemi ile orantılı olarak ele alması 08.02.1937 tarih ve 3116 sayılı orman kanununun yürürlüğe girmesiyle başlar. Bu kanunun yürürlüğe girmesiyle ormanlar üzerinde devlet kontrolü artırılarak özel orman sahiplerinin mülkiyet hakkı geniş ölçüde sınırlandırılmıştır [13].

Türkiye’de Cumhuriyet döneminde ormanların sınırlanması işinin geniş ölçüde ele alınması ve uygulama yönünden geniş çalışmalara başlanması, 3116 Sayılı Orman Yasası ile olmuştur. Bu yasa, gerek devlete gerekse devletten başkasına ait olan orman mülklerinin sınırlanması için ayrı hükümler getirmiş ve sınırlama işlerini yürütecek özel komisyonlar kurulmasını öngörmüştür [12].

Ormanların sınırlandırılması ile ilgili 3116 Sayılı Yasa’nın 5. maddesine göre, devlet ormanlarının ve bu ormanların içinde ve bitişiğindeki otlak, yaylak, kışlak ve diğer ormanlar ve her çeşit arazi ile sınırları tespit olunarak sınırlanması işini, orman tahdit komisyonlarının yapacağı belirtilmiştir. Bu maddeye göre komisyonlar; Tarım Bakanlığı’na tayin edilecek bir orman başmühendisi veya mühendisinin başkanlığı altında, yüksek orman tahsili görmüş bir orman memuru ve Adalet Bakanlığı’na hukuk mezunları arasından tayin edilecek bir hukukçu ve belediyelerde belediye encümeni, köylerde ihtiyar heyeti tarafından seçilen ikişer kişiden oluşmaktadır [18].

Bunun yanında çağdaş anlamdaki bu ilk Orman Yasa’sının 6-13. maddeleri, komisyonların yaptıkları tahdit işlerini bir defter üzerine tespit etmeleri, resmi gazete ve diğer ilanlar ile itirazların süresi ve şekli, sınır işaretlerinin nasıl yapılacağı ve masrafı, tahdit komisyonlarının toplanması ve nasıl karar vereceği, komisyon üyelerine verilecek ücretler ve bütçe, son olarak da tescil konusunun nasıl yapılacağı hakkında hükümler içermektedir. Ayrıca, bu yasanın 10.maddesi “tahdit komisyonlarının, bu kanunun tatbikatından itibaren her yıl en az 250 bin hektar üzerinde çalışmaları ve sınırlama ve ayırma işinin nihayet beş senede yapılması zorunludur” hükmünü getirmiştir [18].

3116 Sayılı Yasanın 21.maddesine göre, orman kadastrasına esas oluşturan haritaların 10 sene içinde yapılması öngörülmüştür. Aynı yasanın 63. maddesine göre de özel orman sahiplerinin iki sene içinde orman sınırlarını belirlemesi hükmü getirilmiş ve 64. maddesinde ise ormanların haritalarını yapıp orman idaresine verme zorunluluğu getirilmiştir [18].

13.07.1945 tarihinde yürürlüğe giren, 15 maddeden ibaret olan 4785 sayılı kanunun 1. ve 2. Maddesinde önemli hükümler getirilmiştir. Bu kanunun 1. Maddesine göre 13.07.1945 tarihinde var olan gerçek veya tüzel kişilere, vakıflara ve köy, belediye, özel idare kamu tüzel kişiliklerine ait bütün ormanlar, hiçbir işleme ve bildirime gerek olmaksızın devletleştirilmiştir. 2. Maddesiyle de bazı ormanlık sahaları 1. madde hükmü dışında bırakmıştır [13].

4785 Sayılı Kanun ile getirilen düzenlemeler karşısında; Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten sonra sınırlama çalışması yapan orman tahdit komisyonları, 3116 ve 4785 sayılı Kanun hükümlerini birlikte uygulayarak, 13.7.1945 tarihinden önce devlete ait bulunan ormanlar ile bu tarihte var olan ve kanun gereğince devletleştirilen orman alanlarının kadastrasını yapmışlardır. Daha da ötesi, 4785 Sayılı Kanun'dan önce sınırlama işlemleri tamamlanmış alanlara yeniden girilerek, buralarda varsa evvelce tahdit(sınırlama) dışı bırakılan ve Kanun'un 1. maddesi ile devletleştirilen ormanlarda saptanmıştır [8].

31.03.1950 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5658 Sayılı Kanun, biri geçici olmak üzere dört maddeden oluşmaktadır [8].

Bu kanun, uygulamada pek çok yakınmalar sebep olan 4785 sayılı Kanun hükümleri uyarınca devletleştirilen orman alanlarından, 5658 Sayılı Kanun'da belirtilen şartları taşıyanların, sahipleri veya mirasçılarına, bu hususta talepte bulunmaları halinde geri verilmesini sağlamak amacıyla çıkarılmıştır [18]. Ancak bu yasa 4785 Sayılı Yasa nedeniyle ortaya çıkan anlaşmazlıkları çözememiş ve bozulan orman-halk ilişkilerini düzeltmeye yetmemiştir [15].

03.04.1950 tarihinde yürürlüğe giren 5653 Sayılı Yasa ile, orman tanımı yine değişikliğe uğramış ve makiliklerin orman sınırı dışına çıkarılması hükmü ile de orman alanları büyük ölçüde daraltılmıştır [18].

Böylece, 1950 yılından sonra, tahdit komisyonlarına verilen ana görev, makiliklerin ayrılması olduğu için komisyonlar orman alanlarını sınırlandırılmasını yanında, orman sınırı dışına çıkarılan makiliklerin ayrılması ile de uğraşmak durumunda kalmışlardır [12].

Bunu yanında 5653 Sayılı Yasa'nın 5. maddesi ile orman tahdit komisyonlarının oluşumu da değişikliğe uğratılmıştır. Yasanın 5. maddesine göre bu komisyonlar, bir orman yüksek mühendisi başkanlığı altında bir hukukçu üye ile il genel meclisi daimi encümeni tarafından seçilecek bir üyeden oluşmaktadır. Bu komisyonlar beldelerde belediye encümenleri, köylerde ihtiyar kurulları tarafından seçilecek lüzumlu bilirkişinin fikirlerinden de faydalanır [18].

Ayrıca, 5653 Sayılı Yasa, 3116 Sayılı Orman Yasasının 10. maddesini tamamen kaldırmış, komisyon üyelerinin giderleri ve yolluk ve gündelikleri ile ilgili 12. maddesini de yeniden düzenlemiştir. Bundan başka, 3116 sayılı Yasa'nın 21. maddesi gereğince orman kadastrouna esas oluşturan haritaların yapımının 10 yılla sınırlandırılması hükmünü değiştirerek, en kısa zamanda tamamlanması şekline dönüştürmüştür [18].

1.3.3 1956 Yılından Sonraki Dönem

Bu dönem,3116 Sayılı Orman Kanunu'nu yürürlükten kaldıran 1956 tarih ve 6831 Sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesiyle başlar ve günümüze kadar devam eder.

6831 Sayılı Kanun, aynen 3116 Sayılı Kanun'da olduğu gibi sınırlamayı (kadastroyu) tüm ormancılık faaliyetlerinin temeli olarak kabul etmiştir. Bu sebeple büyük oranda 3116 Sayılı Kanun'un konuya ilişkin hükümlerine sadık kalmış ve onun başladığı işi gerek kuruluş ve gerekse işlevi bakımından benzer bir organizasyonla yürüterek

tamamlamak amacını gütmiştir. Yeni Orman Kanunu'nun yürürlükten kaldırdığı 3116 Sayılı Kanun'dan farklı olarak getirdiği en büyük yenilik, ormanların tahdidi (sınırlama) ve kadastrusu işlerinin aynı başlık altında toplanması olmuştur. Bunun yanı sıra, komisyonlar tarafından yapılan kadastro işlemlerine itiraz davası açma hakkı ve süreler konusunda daha esnek hükümler konulmuş, vatandaş yararına bazı muafiyetler tanınmış, tahdit (sınırlama) ve tescil işlemlerinde kolaylıklar sağlanmıştır. Ayrıca bu kanunla, mülkiyetin kime ait olduğuna bakılmaksızın tüm orman alanlarının sınırlanması öngörülmüştür [8].

Orman sınırlandırma çalışmaları sürerken, 1961 yılında yürürlüğe giren Anayasanın 131. maddesiyle" orman alanlarını daraltılmayacağı", amir hükmü getirilmiş ve aynı madde 1970 yılında değiştirilerek 6831 sayılı yasanın 2. maddesinde önemli bir değişiklik yapan 1744 Sayılı Yasa 1973 yılında yürürlüğe girmiştir [19].

Yapılan değişiklikle, orman niteliğini kaybeden yerlerin orman sınırları dışına çıkarılma koşulları belirtilmiş, buna göre sınırlandırma çalışmalarında " su ve toprak rejimine zarar vermeyen yerler" kriteri getirilmiştir [20]. Aynı kanun orman tahdidi yerine, orman kadastrusu tanımını getirmiş ve tahdit komisyonlarının da ismini, yapısını, işleyişini ve görevlerini önemli ölçüde değiştirmiştir. 1744 Sayılı Yasanın en önemli yükü, bu tarihe kadar kadastrusu bitirilmiş sayılan ve bitirilmeyi bekleyen tüm orman alanlarında yeni bir çalışmayı gerekli kılmasıdır [19].

Söz konusu yasa hükümleri gereğince, daha önce sınırlaması yapılmış fakat 6831 Sayılı Yasa'nın 2. maddesinde ki hükümlere uymadığı anlaşılan sınırlamaların düzeltilmesi işi orman kadastro komisyonlarının çalışmalarının önemli bir kısmını oluşturur. Daha önce makiliklerin ayrımı işi yanında, 6831 Sayılı Yasa'nın 2. maddesi ile bazı orman alanlarının orman rejimi dışına çıkarılması öngörüldüğünden, orman kadastrusu çalışmaları yavaşlamıştı. Bunun üzerine 2. madde hükümlerine uymayan alanların sınırlarının düzeltilmesi görevi de orman kadastro komisyonlarına yüklenince, orman sınırlama çalışmalarının yavaşlamasına bir neden daha eklenmiş oldu [12].

6831 Sayılı Orman Kanununda kapsamlı değişiklikler 1973 yılında 1744 Sayılı Kanunla başlamıştır. 1982 Anayasasında ormanla ilgili yeni hükümlere 169. ve 170.

maddelerinde yer verilmiştir. 1744 Sayılı Kanunla orman kanununun kadastro ile ilgili 2. 7. 8. 9. 10. 11 ve 12'nci maddeleri değiştirilmiştir. Tahdit komisyonları yerine Kadastro Komisyonları tanımına yer verilmiştir [11].

2896 Sayılı Kanunla da kadastro komisyonlarının yapısında tekrar değişikliğe gidilmiş kadastro ekipleri kaldırılmış, komisyonların çalışma şekil ve esasları ile itiraz usulleri yeniden düzenlenmiştir. Adliye Mahkemelerinde dava açılabileceği hüküm altına alınmıştır [11].

3302 Sayılı Kanunla Orman Kanunu'nun 2. 7. 8. 9. 10. ve 11'inci maddelerinde değişiklik yapılmıştır. Kanunun 2. maddesi ile orman sınırları dışına çıkarma esasları ile kimin adına çıkarılacağı yeniden belirlenmiş, orman kadastro komisyonlarının kuruluşları yeniden değiştirilerek orman kadastrosu ile ilgili çalışma, şekil ve itiraz usulleri yeniden düzenlenmiştir. Bu Kanunla Orman İşletme Müdürlüklerinin aktif dava açabilme ehliyetleri ellerinden alınmıştır [11].

Daha sonra, 28.05.1987 tarihinde yürürlüğe giren 3373 Sayılı Yasa, 6831 Sayılı Yasa'nın 1. maddesinin F ve G bentlerini değiştirmiştir. Aynı yasayla 7. maddenin 1. fıkrasında yer alan ve kamu oyunda yanlış anlamalara neden olan " herhangi bir nedenle orman sınırları dışında kalmış" sözcüğü karar metninden çıkarılmıştır ve 11. maddenin 1. fıkrası da değişikliğe uğrayarak, orman kadastrosu ile ilgili davaların kadastro mahkemelerinde , bu mahkemelerin bulunmadığı yerlerde bu tür davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülmesi amaçlanmıştır [18].

1.4 Orman Kadastrosu'nun Yapılışı

Orman Kadastrosu yapma görevi 6831 Sayılı Orman Kanununun 7. maddesi gereğince Orman Kadastro komisyonlarına verilmiştir. Orman kadastro komisyonlarının bir görevi de 3402 Sayılı Kadastro kapsamında arazi kadastro çalışmaları yapılan köy ve beldelerdeki teknik ve idari orman sınırlarını tespit etmektir. Komisyon bu gibi yerlerde 6831 Sayılı Orman Kanunu hükümlerine göre orman sınırlarını tespit eder [11].

Devlet ormanları ile evvelce sınırlaması yapılmış olup da herhangi bir nedenle orman sınırları dışında kalmış ormanların, hükmî şahsiyeti haiz amme müesseselerine ait ormanların, hususi ormanların, orman kadastro ve bu ormanların içinde ve bitişiğinde bulunan her çeşit taşınmaz malların ormanlarla müşterek sınırlarının tayini ve tespiti ile 2 nci madde (2/A ve 2/B) uygulamaları ile ilgili olarak kadastro kesinleşmiş yerlerde tespit edilen fennî hataların düzeltilmesi işleri orman kadastro komisyonları tarafından yapılır [21].

Orman kadastro komisyonlarınca ormanların kadastro ve Devlet ormanlarında yapılacak 2 nci maddenin (B) bendi uygulamaları resen, 2 nci maddenin (A) bendi uygulamaları müracaatın değerlendirilmesi ve Bakanlığın onayı ile bedelsiz olarak, hükmî şahsiyeti haiz amme müesseselerine ait ve hususi ormanlarda 2 nci maddenin (B) bendi uygulamaları ise bu ormanların sahiplerinin müracaatı üzerine bedeli karşılığında yapılır [21].

Orman kadastro komisyonları, 6831 Sayılı Yasının 7'nci maddesine göre; İlgili Bakanlıkça atanacak bir orman yüksek mühendisi veya orman mühendisinin başkanlığında, bir orman yüksek mühendisi ya da orman mühendisi veya bunların bulunmaması halinde orman teknikeri, bir ziraat yüksek mühendisi veya ziraat mühendisi veya bunların bulunmaması halinde ziraat teknisyeni, mahalli ziraat odalarınca bildirilecek bir temsilci ile beledilerde belediye encümenince, köylerde köy muhtarlığınca bildirilecek bir temsilci olmak üzere bir başkan ve dört üyeden teşekkül eder [22].

Komisyon başkan ve üyelerine ödenecek tazminat ve harcırah miktarları her yıl bütçe kanunu ile belirlenir. Arazi çalışmalarının atama merkezleri dışında yapılması halinde arazi tazminatı yerine yurt içi gündelikler ödenir [22].

Kadastro çalışmalarının yapılacağı yerler en az bir ay önce radyo ve diğer yayın araçları ile ilan olunur [22].

Orman kadastro ve sınırları dışına çıkarma işlerine ait arazi çalışmalarının başlama tarihi ise, orman kadastro komisyonu tarafından en az 15 gün önceden çalışacak belde

ve köylerle bunlara bitişik belde ve köylerin uygun yerlerine asılarak ilan edilir.İlan işlemlerine ait usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir [22].

İlan işleri tamamlanan belde ve köylerde kadastrosu yapılacak ormanların sınırları komisyonlarca, arazi üzerinde belirlenir, ölçülür, varsa hava fotoğraflarına işaretlenir ve bu işlemler tutanakla tevsik (belgelemek) edilir[22].

Bu tutanak; sınırlandırılan ormanların işletme şeklini, ihtiva ettikleri ağaç türlerini, mülkiyet ve diğer aynı hakları, sınırda bulunan taşınmaz malların cinsini, maliklerinin ve işgal edenlerin ad ve soyadını, gösterilen veya verilen belgelerin tarih, numara ve nitelikleri ile ilgililer tarafından yapılan itirazları kapsayacak şekilde düzenlenir[22].

Tutanaklar, orman kadastrosu ve bu Kanununun 2 nci maddesinin (B) bendinin uygulamalarında her belde ve köy için, (A) bendinin uygulamasında ise bir veya birden fazla köy ve belde veya ilçe hudutları içinde kalan bütün köyler için tutulur ve tutanak defterine yazılır. Bu tutanaklar komisyon başkanı, üyeler, bilirkişiler ve hazır buldukları takdirde orman içinde veya bitişiğinde taşınmaz mal sahibi olanlar ile kullananlar veya kanuni mümessilleri veya vekilleri tarafından imza edilir [22].

Orman tahdidi veya kadastrosu yapıлып ilân edilerek kesinleşmiş yerlerde, vasıf ve mülkiyet değişikliği dışında aplikasyon, ölçü, çizim ve hesaplamalardan kaynaklanan yüzölçümü ve fennî hatalar tespit edildiğinde, bu hatalar Orman Genel Müdürlüğünün bilgisi ve denetimi altında orman kadastro komisyonlarınca düzeltilir. Düzeltme, 10 uncu maddeye göre ilân olunur. İlân tarihinden itibaren otuz gün içinde düzeltmenin kaldırılması amacıyla sulh hukuk mahkemesine dava açılmadığı takdirde yapılan düzeltme kesinleşir. Düzeltmelerde 11'inci maddedeki hak düşürücü süre aranmaz [23].

Sınırlaması ve bu Kanununun 2 nci maddesine göre, orman sınırları dışına çıkarma işlemleri bitirilen köy ve beldelere ait düzenlenen kadastro dosyaları Orman Genel Müdürlüğüne gönderilir. Orman Genel Müdürlüğüne bulunan şekli ve hukuki noksanlıklar komisyonlarca düzeltildikten sonra Orman Genel Müdürlüğüne ilgili valiliklere gönderilir. Kadastro işlemleri valinin onayı ile yürürlüğe girer. Kadastro

tutanak suretleri haritaları ile birlikte orman kadastro komisyonlarınca ilgili köy ve beldelerin uygun yerlerine asılmak suretiyle ilan edilir. Ayrıca, tutanak suretleri Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Orman Genel Müdürlüğünün mahalli kuruluşlarına intikal ettirilir. Orman kadastro komisyonlarınca düzenlenen tutanakların askı suretiyle ilânı, ilgililere şahsen yapılan tebliğ hükmündedir. Tutanak, harita ve kararlara karşı askı tarihinden itibaren altı ay içinde kadastro mahkemelerine, kadastro mahkemesi olmayan yerlerde kadastro davalarına bakmakla görevli mahkemeye müracaatla sınırlamaya ve 2'nci maddeye göre orman sınırları dışına çıkarma işlemlerine Çevre ve Orman Bakanlığı, Orman Genel Müdürlüğü ve hak sahibi gerçek ve tüzel kişiler itiraz edebilir. Bu müddet içinde itiraz olmaz ise komisyon kararları kesinleşir. Bu süre hak düşürücü süredir. Ancak, tapulu gayrimenkullerde tapu sahiplerinin, on yıllık süre içerisinde dava açma hakları mahfuzdur [23].

Hak sahibi gerçek ve tüzel kişiler tarafından açılacak sınırlamaya itiraz davalarında hasım Orman Genel Müdürlüğü, 2'nci maddeye göre orman sınırları dışına çıkarma işlemlerine karşı açılacak itiraz davalarında ise hasım Çevre ve Orman Bakanlığı ile Orman Genel Müdürlüğüdür. Orman Genel Müdürlüğünce açılacak davalarda hasım, hak sahibi gerçek ve tüzel kişiler ile Çevre ve Orman Bakanlığıdır [23].

Kadastrosu yapıp kesinleşen Devlete ait ormanlar, tapu sicil müdürlüklerince hiçbir harç, vergi ve resim alınmaksızın orman vasfı ile, 2'nci maddeye göre orman sınırları dışına çıkarılan yerler halihazır vasfı ile kaydında belirtme yapılarak Hazine adına tapuya tescil olunur [23].

9.7.1987 tarihinde yürürlüğe giren 3402 Sayılı Kadastro Yasası ile Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü ile OGM arasında imzalanan 7.6.1988 tarihli protokol gereğince; kadastro çalışma alanı sınırında orman bulunduğu takdirde, durum, OGM'ye bildirildikten sonra, iki ay içinde orman kadastro komisyonunca orman sınırlaması 6831 Sayılı Yasa hükümlerince tespit edilip, haritasına işlenerek tutanakları ile birlikte kadastro ekiplerine teslim edilmekte, kadastro ekipleri bu sınırlara aynen uymaktadır. İki ay içerisinde orman sınırlarının belirlenmemesi halinde çalışma alanı sınırları iki ay içerisinde kadastro ekiplerince belirlenmekteydi [15].

Kadastro M¼d¼rl¼kleri tarafından 3402 sayılı Kadastro yasağı kapsamında tesis kadastro yapılan yerlerdeki ormanların kadastro daha ¼nce yapılmamış veya 6831 Sayılı Yasa kapsamında çalışmalara hen¼z başlanmamış olan durumlarda, orman kadastro ekiplerince yapılır [24].

3402 Sayılı Kadastro Kanununun 4. maddesine g¼re kadastro çalışma alanı içerisinde orman varsa yine yetkili orman kadastro komisyonlarınca 3402 Sayılı Kadastro Kanununun uygulamasına esas olmak üzere yine 6831 sayılı orman kanunu h¼k¼mlerine g¼re orman sınır tespiti yetkili orman kadastro komisyonlarınca yapılır. Yapılan bu çalışmalar arazi kadastro ekiplerince orman sınırlarına riayet edilmesi için yapılan bir alt yapı çalışması olup, askı ilanı arazi kadastro sununun çalışmasını m¼teakip Kadastro M¼d¼rl¼g¼nce yapılır ve aynı zamanda orman kadastro da ikmal edilmiş olur. Bu alışma askıya çıkarıldıktan sonra anlaşmazlık halinde taraflar ilgili kadastro mahkemesine 3402 Sayılı Kanun h¼k¼mlerine g¼re (yasal itiraz s¼resi askı ilan tarihinde itibaren 1 aydır.) itiraz ederler [25].

3402 Sayılı Kadastro Kanununun bazı maddelerini değiştiren 5304 Sayılı Yasanın y¼r¼rl¼ęe girmesiyle hiç orman kadastro çalışması yapılmamış olan yerlerde uygulama bazında temel değişikler g¼ndeme gelmiştir [24].

3402 sayılı Kadastro Kanununun 5304 sayılı Kanunla değişik 4. maddesinde

Çalışma alanında orman bulunması ve 6831 sayılı Orman Kanununa g¼re orman kadastro suna başlanılmamış olması halinde, orman kadastro sunu ve bu ormanların içinde ve bitişiğinde her çeşit taşınmaz malların ormanlarla m¼řterek sınırlarının tayini ve tespiti kadastro ekibi tarafından yapılır. Ancak, bu çalışmalarda kadastro ekibine, Orman Genel M¼d¼rl¼ę¼ taşra teřkil¼t¼nce g¼revlendirilecek en az bir orman y¼ksek m¼hendisi veya orman m¼hendisi ile tarım m¼d¼rl¼klerinca g¼revlendirilecek bir ziraat y¼ksek m¼hendisi veya ziraat m¼hendisinin bildirimden itibaren yedi g¼n içerisinde iştirak ettirilmesi zorunludur. Bu çalışmalara muhtar ve bilirkişilerin katılmaması halinde çalışmalar re'sen devam ettirilir [24].

Ormanla ilgili yapılan itirazların incelenmesinde kadastro komisyonuna da itiraza konu tespitlerde görev almayan Orman Genel Mdrlg taşra tekiltınca görevlendirilecek bir orman yüksek mühendisi veya orman mühendisi ile tarım mdrlklerinca görevlendirilecek bir ziraat yüksek mühendisi veya ziraat mühendisi iştirak ettirilmesi zorunludur [24].

Çalışma alanındaki ormanların bu ekipe sınırlandırma ve tespitleri yapılarak otuz günlük kısm ilna alınır. Bu alanlarda orman kadastrosu yapılmış sayılır [24].

Orman kadastrosu kesinlemi yerlerde bu sınırlara aynen uyulur. Bu arada, yine 5304 Sayılı Yasa ile 3402 sayılı Yasa'ya eklenen Geçici Madde 7; “ Bu Yasaya göre yapılacak çalışmalardan 6831 sayılı Orman Yasasına göre balanan orman kadastrosu, orman kadastro komisyonlarınca sonuçlandırılır” hükmüne amirdir [24].

Evvelce kadastrosu yapılan yerler; tapuya tescil edilmiş ormanlardan, teknik mevzuata uygun hale getirildikten sonra tapu ktgne aktarılır [24].

Değişiklik gereğince kadastro ekibine orman mühendisi ve ziraat mühendisinin katılımıyla öncelikle çalışma alanındaki orman sınırları belirlenerek 30 günlük kısmi ilana çıkarılır, daha sonra kültür arazisi olan taşınmazların tespiti yapılır [24].

Kadastro teknisyenlerince yapılan taşınmaz mal sınırlandırılmasında, istedikleri takdirde Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Orman Genel Mdrlg temsilcilerinin de gözlemci olarak katılabilir [24].

Kadastro tutanağı düzenlendikten sonra kadastro ekibi çalışma alanında ilerini bitirinceye kadar tespitlere itiraz edilebilir. İtiraz bir belgeye dayanmalıdır. İtiraz, kadastro komisyonunca incelenerek karara bağlanır [24].

alımalar 30 günlük askı ilanına çıkarılır. Bu süre içerisinde dava açılmayan kadastro tutanaklarına ait sınırlandırma ve tespitler kesinleşir [24].

1.5 Orman Kadastrounda Karşılaşılan Sorunlar

Orman kadastro çalışmaları yıllardır istenilen düzeyde olmamasının ve gerek nitelik gerekse nicelik bakımından belirlenen hedeflere ulaşamamasının çeşitli sebepleri vardır. Orman kadastro çalışmalarının iyi bir biçimde yürütülememesinin, sağlıklı sonuçlara ulaşamamasının ve hala bitirilememiş olmasının nedenlerinin başında, konuya gereken önemin verilmemiş ve konunun öneminin içtenlikle benimsenmemiş olması gelmektedir. Ormancılık çalışmaları içinde önceliğin orman kadastro çalışmalarına verilmesi gerekirken; tam tersi bir uygulamayla, bu kanundaki çalışmalar geri plana atılmıştır. Konunun önemi ve eksikliğinin yol açtığı problemler defalarca ortaya konmuş olmasına rağmen; orman kadastro çalışmalarını iyileştirici ve hızlandırıcı tedbirler genelde kağıt üzerinde kalmış, uygulamaya geçirilememiştir [15].

1937 yılından günümüze kadar farklı tarihlerde orman alanlarının tanımına ve dolayısıyla ormanların sınırlandırılıp güvence altına alınmasını (tahdit sonra kadastro) doğrudan ve dolaylı biçimde etkileyen değişiklikler (3116, 4785, 5653, 6831, 1744, 2896, 3302, 3373, 3402, 4999) oldukça sık gerçekleştirilmesi mülkiyet sorunlarının azaltılması amaçlanmışsa da beklenen çözüme ulaşamamıştır. Yine yasal değişikliklerin sık ve beklenen olaylar biçiminde algılanması, yasalara saygılı vatandaşların dışında, sürekli orman alanlarında yer kazanma alışkanlığı kazandırılmış bir kesimin oluşmasına neden olmuştur [26].

Sık sık gerçekleşen yasal değişikliklerin uygulanması ve bir an önce orman kadastrounun tamamlanmasını hedefleyen orman idaresi kendi içindeki sorunları da henüz çözüme ulaştıramamıştır [20].

Orman kadastro sorununun çözümünde görev alan teknik elemanlar, görevli komisyon olarak sık sık gerçekleştirilen yasal değişikliklerin uygulanmasında aynı yere defalarca (örneğim 210 köye 4 kez) gönderildiğinden, idarenin temsilcisi olarak kamuoyunun idareye ve idari istikrara olan güveninin sarsılmasına neden olmuştur [26].

İdari sorunların en önemlisi, yetişmiş uzman personel eksikliği, personele tanınan sosyal haklar, çalışma güvencesi, çalışanların sosyal baskılara maruz kalması, idari yapılanma içerisinde iletişim eksikliği vb. sorunlardır [20].

Orman kadastrası komisyonları kurum içi olan iletişimi sağlamakta güçlük çekerken, aynı konuda diğer kuruluşlarla da gerekli iletişimi yeterince sağlayamamıştır. Orman kadastrası, genel kadastranın ayrılmaz bir parçasıdır. Orman kadastrası çalışmalarının aynı konuda çalışan kamu kuruluşlarıyla(Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü ve Harita Genel Komutanlığı) uyum içerisinde sürdürülmesi kaçınılmaz zorunluluktur [20].

Günümüzde ormancılık çalışmalarında en önemli sorunlardan biri; temel altlık sorunudur. Tüm ormancılık çalışmalarında ortaklaşa kullanılacak ve aynı zamanda diğer kuruluşlarca da gerek kullanım gerekse teknik açıdan geçerli sayılacak bir temel altlık (konumsal harita) retilmemiştir[19].

Orman kadastrasının bitirilememiş ve kalıcı altlıklara bağlanamamış olması, orman-halk ilişkilerinde olumsuzluklara neden olmakta, yasal değişikliklerden faydalanarak orman alanlarından yer kazanmaya imkan tanımakta, bunun sonucunda bitmeyen davalar mahkemelerde sürüp gitmektedir. Maddi kayıplara neden olan bu davalar, adli mekanizmayı da boşuna işgal etmektedir [27].

Tasarruf (mülkiyet) konuları, yani orman alanlarının idare ve kullanımı, zaman içerisinde kadastrodan daha önemli boyutlara ulaşmıştır. [26].

Nüfusun hızla artması, sınırlı miktarda olan toprak üzerindeki baskıyı çoğaltmaktadır. Birim alanda tarımsal üretim yaparak geçinmek zorunda olanların sayısı fazla, buna karşılık aynı alandan verim, makineleşme, sulama, gübreleme gibi teknik uygulamalar ile üretimi arttırma imkanları kısıtlı kaldığından çok düşüktür [28]. Bu nedenle ülke gereksinimlerini karşılamak amacıyla, kamu yararına muvafakat, izin ve irtifak hakkına konu olan ormanlarda, orman arazisinden açarak tarım alanlarını bytmek için yerleşim ve turistik amaçlı yer kazanmaya yönelik tesisler gelişmeler göstermektedir. Bununla beraber, tasarruf haklarının kullanılması ve kontrol altına alınabilmesi bakımından, kadastrası yapılmış ve kesinleşmiş orman sahalarının tapuya tescil işlemleri süratle sonulandırılmamaktadır [19,20].

Orman kadastrası alışmaları, OGM bünyesinde bulunan Orman Kadastro ve Mülkiyet Daire Başkanlığı'nca sürdürülmektedir. Orman kadastrasının kalıcı zme ulaştırılmasında önemli örgütleme sorunları bulunmaktadır. Ülkemiz ormanlarının

sınırlandırılıp güvence altına alınması ve sonrası her türlü tasarruf haklarının planlanması, verilmesi ve izlenmesi gibi çok yönlü görevleri de yerine getirecek olan söz konusu daire başkanlığı yetersiz kalmakta ve idari açıdan diğer kuruluş ve kendi alt birimleriyle iletişimi hızla gerçekleştirememektedir [20].

Orman kadastro çalışmalarının genellikle teknik ve hukuki konulara ağırlık verilmekte ancak arazi klasifikasyonu (sınıflandırması) dikkate alınmamaktadır.

Ülkemizde orman tahdidi ve kadastrosu çalışmalarında farklı dönemlerde değişik ölçme teknikleri uygulanmış ve son yıllarda çağdaş teknolojik olanaklardan yararlanılmaktadır. Ancak bu olanaklara rağmen bazı darboğazların aşılabilmesi nedeniyle kadastro çalışmalarında istenilen düzeye ulaşılamamıştır. Bu darboğazların aşılabilmesi için; orman kadastrasının tekrarlanmasını zorunlu kılan yasal değişikliklerden kaçınılması, orman bütünlüğünü sağlayacak idari önlemlerin alınması, Kadastro komisyonlarının nicelik ve nitelik bakımından güçlendirilmesi ve orman kadastro sonuçlarının tüm ormancılık faaliyetlerinde temel alınması kaçınılmazdır [29].

1.6 Araştırma Alanının Tanıtımı

Araştırma alanı Karadeniz Bölgesi'nin Doğu Karadeniz Bölümü'nde yer alan Artvin ilidir. Türkiye'nin kuzey doğusunda bir sınır ili olan Artvin'in yüz ölçümü 712292. ha olup, Türkiye yüz ölçümünün %0.96'sını oluşturmaktadır [30].

2000 yılı nüfus sayımına göre ilin toplam nüfusu 191934'tür. Nüfus yoğunluğu 26 kişi/km² dir. Yıllık ortalama yağış miktarı 822 mm'dir [31]. Artvin ilinin orman alanı 393.515 ha olup, ilin genel alanının % 53'üne karşılık gelmektedir.

Artvin ili yönetsel sınırları içerisinde, Artvin Orman Bölge Müdürlüğü'ne bağlı olan, Artvin, Borçka, Arhavi, Yusufeli, Şavşat, Ardaneç Orman İşletme Müdürlükleri yer almaktadır [32]. Artvin ili orman alanları OİM'ne göre Tablo1' de gösterilmektedir.

Tablo 1. Artvin İlinin OİM'ne Göre Orman Varlığı

İşletme Müdürlüğü	Ormanlık Alan(ha)	Açıklık Alan(ha)	Toplam Alan(ha)
Artvin	80821.2	28046.6	108867.80
Arhavi	27525.5	21458	48983.50
Ardanuç	38294.5	38258	76547.50
Borçka	82429.3	36355.7	118785.00
Yusufeli	104968.5	119803.5	224772.00
Şavşat	59476.0	74860.5	134336.50
TOPLAM	393515	318782.3	712292.30

Artvin ilinde orman kadastro çalışmaları sürdüren bir herhangi bir komisyon bulunmamaktadır. Kadastro çalışmaları genellikle Trabzon ilinden OGM tarafından görevlendirilen komisyonlar tarafından yapılmaktadır.

2.YAPILAN ÇALIŞMALAR

2.1 Materyal

Çalışmada kullanılan materyaller;

Birinci grup materyal; Artvin Orman Bölge Müdürlüğü, Kadastro ve Mülkiyet Şube Müdürlüğü Kayıtları, Planlama ve Proje Şube Müdürlüğü Kayıtları oluşmaktadır. İkinci grup materyal; Artvin Orman İşletme Müdürlüğü'nden temin edilen hukuk davaları istatistik cetvelleri, Artvin Kadastro Mahkemesi Kalemi'nden elde edilen, 2008 Nisan ayı için, tapulama tespitine itiraz davalarına yapılan masrafları gösteren kayıtlar üçüncü grup materyali oluşturur. Dördüncü grup materyaller ise, dava sonucu “orman sayılan yer” olarak kesinleşen parsellerdir. Beşinci grup materyaller ise çalışma konusu ile ilgili çeşitli kaynaklardır.

2.2 Yöntem

Çalışmanın veri toplama aşamasında dökümantasyon ve açık görüşme yöntemlerinden yararlanılmıştır. Yapılan çalışmalar aşağıda alt başlıklar halinde verilmiştir.

2.2.1 Çalışma Alanının Belirlenmesi

Çalışma alanı olarak Artvin Orman İşletme Müdürlüğü'ne bağlı Balcıoğlu Mah. Çamlık Mah. Erenler Köyü, Sumbüllü Köyü, Sarıbudak Köyü, Y.Maden Köyü, Hızarlı Köyü, Dikmenli Köyü olmak üzere toplam 2 mahalle ve 6 köy seçilmiştir. Çalışma alanlarının seçiminde açılan dava sayısı fazlalığı, dava sayısı çeşitliliği, ulaşım kolaylığı gibi unsurlar göz önünde bulundurulmuştur.

2.2.2 Orman Kadastro Çalışmalarını Belirlenmesi

Artvin ilinde, 2007 yılı sonu itibari ile yapılan kadastro çalışmalarının durumu, Artvin Orman Bölge Müdürlüğü, Kadastro ve Mülkiyet Şube Müdürlüğü kayıtlarından alınmıştır.

2.2.3 Dava Sayısının Belirlenmesi

Artvin Orman İşletme Müdürlüğünde 6831 Sayılı Orman Yasası'na göre, orman kadastro çalışmaları çok az yapılmış olması ve orman kadastro çalışmalarının çoğunlukla 3402 Sayılı Yasaya göre yürütülmesi nedeniyle, incelenen davaların % 99' u tapulama tespitine itiraz davasıdır. Bu nedenle bu çalışmada konu olan davaların tamamı, "tapulama tespitine itiraz" davası olarak nitelendirilmiştir. Davalarda Artvin Orman İşletme Müdürlüğü kendisi taraf olmaktadır. Dava sayıları, OİM'de bulunan ve her yıl sonunda düzenlenen, hukuk davaları istatistik cetvellerinden tespit edilmiştir. Araştırma konusu olan 2 mahalle ve 6 köy için dava sayıları tek tek tespit edilmiştir.

2.2.4 Dava Dosyası Bazında Yapılan Çalışmalar

Orman İşletme Müdürlüğü arşivlerinde yapılan çalışmalar sonucu araştırma konusu olan köy ve mahallelere ait davalar tespit edilerek incelenmiştir.

Bu dava dosyaları ile ilgili çalışmalar şu şekilde yürütülmüştür.

- Davaların ne kadarının Orman İdaresi, ne kadarının orman köylüsü ya da başka bir özel veya tüzel kişilik tarafından açıldığını belirlemek amacıyla; davacının kim olduğu,
- Davaların ne kadarında temyiz yoluna başvurulduğunu tespit etmek amacıyla; davanın temyiz edilip edilmediği,
- Temyize giden davaların ne kadarının Yargıtay tarafından onaylanarak, ne kadarının bozularak sonuçlandığını tespit etmek amacıyla; Yargıtay sonuçları
- Davanın nasıl sonuçlandığını (orman sayılan yer, orman sayılmayan yer) tespit etmek amacıyla; dava sonuçları

- Dava sonuçlarını belirlenmesinde 3116, 4785, 5658, 6831 Sayılı Orman Yasalarının ve diğer yasaların etkilerini belirlemek amacıyla, davada verilen ve kesinleşen en son karar metinleri
- Davaya konu olmuş ve dava sonucunda ”orman sayılan yer” olarak tapuya tescil edilmiş alanları arazide inceleyerek, mevcut durumlarını belirlemek amacıyla; davaların ilgili olduğu ilçe, köy ve parsel numaraları hakkındaki gerekli bilgiler toparlanmıştır.

2.2.5 Dava Masraflarının Belirlenmesi

Bir tapulama tespitine itiraz davasının maliyeti Artvin İşletme Müdürlüğü dava servisi çalışanları ve Kadastro Mahkemesi Kalemi ile yapılan görüşmeler sonucu tespit edilmeye çalışılmıştır. Mahkeme masraflarının YTL olarak değeri de (2008 yılı Nisan ayı için) Artvin Kadastro Mahkemesi kayıtlarından elde edilmiştir. Daha sonra Balcıoğlu Mahallesinden örnek bir dava alınarak, davanın geçirilebileceği tüm aşamalar ve her bir aşamada davanın maliyetinin ne kadar olacağı hesaplanmıştır. Daha sonra, bu örnek davada ki arazi bedeli, davalı ve davacı sayısı baz alınarak, incelenen 356 dava için, 2008 Nisan ayı fiyatları üzerinden, yapılan masraf hesaplanmaya çalışılmıştır.

Ayrıca ülkemizde enflasyonun çok yüksek olması nedeni ile, YTL olarak ifade edilen bu değerlerin gelecekte gerçek değerini gösteremeyeceği düşüncesinden hareketle, elde edilen sonuçlar Amerikan Doları (\$) olarak ta verilmiştir). 2008 yılı Nisan ayı için 1\$ ortalama 1,250 YTL’dir [33].

Davalara yapılan masrafları, orman kadastro çalışmalarına yapılan masrafla kıyaslamak için; Artvin Orman Bölge Müdürlüğü Kayıtlarından bütün yılların verilerine ulaşamadığı için 2007 yılına ait veriler kullanılarak, 1 ha orman alanının kadastro sununun yapımının maliyeti hesaplanmıştır. Kayıtlarda YTL olarak verilen değerler, Merkez Bankası kayıtlarından sağlanan bilgilerle \$ bazına çevrilmiştir. Böylece hem YTL hem de \$ dolar bazında 1 ha orman alanının kadastro suna yapılan masraf tespit edilmiştir. Elde edilen bu bilgilerle, davalara yapılan masraflar ve orman kadastro sunu çalışmalarına yapılan masraflar kıyaslanmıştır.

2.2.6 Dava Sonuçlarına Göre Orman Rejimi İçinde Kalan Alanların Mevcut Durumunun Belirlenmesi

Dava sonucu ‘‘orman sayılan yer’’ olan, yani dava sonucuna göre orman rejimine dahil edilen alanların mevcut durumunu tespit etmek amacıyla yapılan arazi çalışmalarında, ‘‘orman sayılan yer’’ olarak sonuçlanan parsellerin %15’i için arazi çalışması yapılmıştır.

Arazi alışması esnasında ilgili işletme Őeflerinden ve bilirkişiden yardım alınmıştır. İşletme Őeflerinin iç yoğunluğu, köylerin bağlı olduğu Kadastro Mdrllklerinden parsellerin arazide gösterilmesi ve doğru olarak tespit edilmesi için yardımcı olabilecek elamanın, elaman azlığı nedeniyle temin edilememesi gibi sebeplerden dolayı ‘‘orman sayılan yer’’ olarak sonuçlanan parsellerin ancak % 15’lik kısmı incelenebilmiştir.

Tüm arazi çalışması ile 45 parsel incelenmiştir. Bu da dava sonucu ‘‘orman sayılan yer’’ olarak sonuçlanan toplam 310 dava içerisinde %15’ine karşılık gelmektedir.

Parsellerin incelenmesi esnasında alanın halk tarafından kullanılıp kullanılmadığı ve mevcut durumunun ne olduğu kriterleri üzerinde durulmuştur.

Alanın mevcut durumunun ortaya konmasında, 6831 Sayılı Yasanın 1. maddesine göre orman vasfı gösteren yerler ‘‘orman niteliğindedir’’ Şeklinde yorumlanmış, farklı özelliğe sahip alanların durumu ise özelliklerine göre ifade edilmiştir. Ayrıca dava bittikten kaç yıl sonra, alanın hangi nitelikte olduğunu görmek açısından da, her bir parsele ait davanın sonuçlandığı tarih, yıl olarak tespit edilmiştir.

3.BULGULAR VE TARTIŞMA

3.1 Artvin İlinde Orman Kadastro Çalışmaları

Artvin İlinde Orman kadastro çalışmaları çoğunlukla 3402 Sayılı Kadastro çalışmalarına göre yapılmış 6831 Sayılı Orman Yasasına göre toplam 15 köy 17.299 ha alanın kadastro yapılmıştır.

2007 yılı sonuna kadar il genelinde toplam 114.754,3 ha orman alanının kadastro tamamlanmıştır. Kadastro yapılan orman alanının genel orman alanına oranı ise %29'dur [34].

2007 yılı sonu itibariyle Artvin Orman Bölge Müdürlüğü'nde yer alan altı OİM'de yapılan kadastro çalışmaları Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. Artvin İlinde 2007 Yılı İtibari ile Orman Kadastro Çalışmaları

OİM	Orman Kadastro Yapılan Alan(ha)	Genel Orman Alanı(ha)	Kadastro Yapılmış alanın genel orman alanına oranı(%)
Artvin	16221.04	80821.2	20
Arhavi	5016.2	27525.5	18
Ardanuç	25011.16	38294.5	65
Borçka	13913.4	82429.3	17
Yusufeli	15402.87	104968.5	15
Şavşat	39189.68	59476,0	66
Toplam	114754.35	393,515.0	29

Tablo 2’de görüldüğü gibi Artvin OİM’nde orman alanlarının %20’sinin, Arhavi OİM’nde orman alanlarının % 18’inin, Ardanuç OİM’nde orman alanlarının % 65’inin, Yusufeli OİM’nde orman alanlarının % 15’inin, Şavşat OİM’nde orman alanlarının % 66’sının kadastrosu tamamlanmıştır. İşletmelerde orman kadastrusunun tamamlanma oranlarındaki değişiklikler başta arazinin sarp, kayalık olması, ulaşım zorluğu bulunması ve sosyal baskı gibi sorunlara bağlanabilir. Borçka, Arhavi işletmelerinde bu sorunlar mevcut olduğundan kadastro yapılma oranı düşük iken Şavşat ve Ardanuç’ta arazi yapısının kolaylığı ve sosyal baskının az olması gibi nedenlerden dolayı kadastro yapılma oranı diğer işletmelere göre yüksektir. İl genelinde ise, kadastrosu tamamlanan orman alanı, genel alanın % 29’udur. 2007 yılı itibari ile Artvin ili Artvin Orman OİM’nde yapılan kadastro çalışmaları Tablo 3’te gösterilmektedir.

Tablo 3. Artvin OİM’nde Uygulama Yapılan Kanunlara Göre Kadastro ve Çalışmaları

OİŞ	KÖYLER	UYGULANAN KANUN	YIL	ORMANLIK SAHA	AÇIKLAMA
ARTVİN	Balcıoğlu	3402	1995	682.41	TAMAMLANDI
	Fıstıklı	3402	2004	1138.06	TAMAMLANDI
	Şehitlik	3402	1989	16.98	MEZRA
	Dere Mah.	3402	1991	1063.25	TAMAMLANDI
	Çamlık Mah.	3402	1992	15.24	TAMAMLANDI
	Yeni Mah.	3402	1988	41.47	TAMAMLANDI
MADENLER	Ağıllar	3402	1991	28.80	TAMAMLANDI
	Derinköy	3402	1993	677.07	TAMAMLANDI
	Köselar	3402	2000	89.94	KISMİ KADASTRO
	Aşağı Maden	3402	2001	10.77	KISMİ KADASTRO
	Yukarı Maden	5304	2006		TAMAMLANDI
	Hızarlı	5304	2006	3333.80	TAMAMLANDI
	Dikmenli	3402	2000	0	BARAJ
ORTAKÖY	Sakalar	3402	2001	18.96	BARAJ
	Çimenli	3402	2001	31.15	BARAJ
	Bağcılar	3402	2001	0.9	BARAJ
SAÇINKA	Erenler	3402	1994	1284.62	TAMAMLANDI
	Beşagül	3402	1993	39.05	TAMAMLANDI
	Bakırköy	3402	1989	47.89	TAMAMLANDI
	Sümbüllü	3402	1992	20.81	TAMAMLANDI
ZEYTİNLİK	Sarıbudak	3402	1999	4864.41	TAMAMLANDI
	Zeytinlik	3402	1992	0.83	MEZRA
	Dokuzoğul	6831	2007	1.278	TAMAMLANDI
	Tütüncüler	3402	2001	0	BARAJ
TÜTÜNCÜLER	Tütüncüler	3402	2000	26.79	BARAJ

Tablo 3’de görüldüğü gibi Artvin OİM’nde 2007 yılı sonuna kadar toplam 12 köyde 3402 sayılı yasaya göre kadastro çalışması tamamlanmıştır. 3 köyde ise 5304 sayılı yasaya göre kadastro çalışması yapılırken, Şehitlik Mahallesi’nde yalnızca mevrada kadastro çalışması yapılmış Zeytinlik Köyünde ise hem 3402 hem de 6831 sayılı yasaya göre kadastro çalışması yapılmıştır. Diğer köylerde ise baraj sebebiyle kısmi kadastro yapılmıştır.

3.2 Tapulama Tespitine İtiraz Davaları

Artvin OİM’nde orman alanları ile ilgili olarak açılan davaların temelini 3402, 5304, 766 Sayılı Yasalara göre yapılan kadastro ve tapulama çalışmaları oluşturmuştur.

6831 Sayılı Orman Yasası’nın 11. maddesine göre; orman kadastrosu tamamlanmış olan yerlerde orman kadastro komisyonlarınca düzenlenen tutanaklara ve kararlara karşı askı tarihinden itibaren altı ay içinde hak sahibi gerçek veya tüzel kişiler ve Orman Bakanlığı, kadastro mahkemelerine, kadastro mahkemesi olmayan yerlerde kadastro davalarına bakmakla görevli mahkemelere itiraz edebilirler. Bu süre içerisinde itiraz olmaz ise, komisyon kararları kesinleşir. Ancak, tapulu taşınmazlarda tapu sahiplerinin 10 yıllık süre içerisinde dava açma hakları saklıdır [35].

6831 Sayılı Yasa’ya göre yapılan orman kadastrosu çalışmalarının ardından bu madde hakkına dayanarak açılan davalar “kadastro tespitine itiraz” davası olmaktadır [15].

3402 Sayılı Kadastro Yasası’nın 11. maddesine göre de; kadastro müdürü, kadastro tutanaklarına göre yapılan tespitleri 30 gün süre ile ilan ettirir ve itirazı olanlarına ilan süresi içinde kadastro mahkemesine dava açabileceklerini belirtir [36].

3402 Sayılı Yasa’ya göre yapılan çalışmaların ardından gerek orman idaresi gerekse hak sahibi gerçek ve tüzel kişiler tarafından bu hakka dayanarak açılan davalar “tapulama tespitine itiraz davası” olmaktadır [15].

Ancak orman kadastrounun yapılmadığı yerlerde ve yıllarda da açılan tapulama tespitine itiraz davaları vardır. Bu davaların dayanağını; 28 Haziran 1966 tarihli ve 766 Sayılı Tapulama Yasası'na göre yapılan çalışmalar oluşturmuştur. İlgili Yasa'nın 2. maddesine göre "Tarıma elverişli olmayan sahipsiz yerler ile aynı nitelikte olan sahipsiz kayalar, tepeler, dağlar ve Orman Kanunu uyarınca orman sayılan yerler, tapulamaya tabi tutulmaz" denilmektedir [37]. Ancak, 766 Sayılı Tapulama çalışmalarında bazı yerlerde orman alanlarının kişi adına tapulanıp ilan edildiği iddiası ile yine aynı yasanın 26. maddesine göre, Orman İdaresi tapulama tespitine itiraz davaları açmıştır [15]. Artvin OİM'nde açılan dava sayıları şeflik ve köy bazında tablo halinde aşağıda verilmiştir.

Tablo 4. Artvin OİM’nde Şefliklere ve Köylere Göre Açılan Dava Sayıları

ORMAN İŞLETME ŞEFLİĞİ	KÖY ve MAHALLELER	DAVA SAYISI
ARTVİN	Balcıoğlu	140
	Fıstıklı	67
	Şehitlik	9
	Dere Mah.	36
	Çamlık Mah.	4
	Yeni Mah.	3
MADENLER	Ağllar	24
	Derinköy	-
	Köseler	-
	A.Maden	8
	Y.Maden	7
	Hızarlı	19
	Dikmenli	5
ORTAKÖY	Sakalar	9
	Çimenli	4
	Bağcılar	3
SAÇINKA	Erenler	81
	Beşâğl	22
	Bakırköy	6
	Sümbüllü	38
	Seyitler	67
	Salkımlı	11
	Ahlat	-
	Varlık	4
	Vezirköy	3
ZEYTİNLİK	Sarıbudak	91
	Zeytinlik	-
	Dokuzoğul	-
	Oruçlu	3
	Kalburlu	28
	Ballüzüm	-
TÜTÜNCÜLER	Tütüncüler	4
	Ormanlı	195
TOPLAM		891

Artvin OİM’nde 2007 yılı sonu itibari ile Artvin OİŞ’nde 259 dava, Madenler OİŞ’nde 63 dava, Ortaköy OİŞ’nde 16 dava, Saçinka OİŞ’nde 232 dava, Zeytinlik OİŞ’nde 122 dava ve Tütüncüler OİŞ’nde 199 dava olmak üzere toplam 891 dava açılmıştır.

Tablo 4’te görüldüğü gibi köyler arasında en fazla dava Ormanlı Köyü’nde açılmıştır. Bu davalar 766 Sayılı Tapulama Yasası çalışmaları akabinde açılan davalardır. OİM bir çok orman alanının bu yasaya göre şahıslar adına tapulandığı gerekçesiyle dava

açmıştır. Yine 5304 Sayılı Yasa'ya göre kadaströ çalışması yapılan Y.Maden, Dikmenli, ve Hızarlı Köylerindeki dava sayılarındaki düşüşe bakıldığında, ilgili yasa çalışmaları ve dava sayıları arasında olumlu yönde bir ilişki olduğu söylenebilir.

3.3 Çalışma Konusu Yerlerde Açılan Tapulama Tespitine İtiraz Davaları Sonuçları

2007 yılı sonu itibari ile çalışma konusu köylerde sonuçlanan toplam 385 adet tapulama tespitine itiraz davasına ait bulgular Tablo 5' te verilmiştir.

Tablo .5 Çalışma Konusu Mahalle ve Köylerde Açılan Tapulama Tespitine İtiraz Davaları

Köy Adı	Dava Sayıları								
	3402 Sayılı Yasa					5304 Sayılı Yasa			Toplam
	Balcıoğlu	Çamlık	Sümbüllü	Erenler	Sarıbudak	Hızarlı	Dikmenli	Yukarı Maden	
Açılan	140	4	38	81	91	19	5	7	385
Sonuçlanan	140	4	38	81	91	2	-	-	356
Orman İdaresinin açtığı	138	1	36	78	91	17	2	7	370
Orman köylüsünün açtığı	2	3	2	3	-	2	3	-	15
Temyize başvurulmuş	29	-	10	8	-	16	3	1	67
Yargıtay'da onaylanan	29	-	10	8	-	-	-	-	47
Yargıtay'da bozulan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
"Orman sayılan yer" olarak sonuçlanan	110	3	33	80	82	2	-	-	310
"Orman sayılmayan yer" olarak sonuçlanan	24	1	5	1	9	-	-	-	40
"Kısmen orman-kısmen orman sayılmayan yer" olarak sonuçlanan	6	-	-	-	-	-	-	-	6
"Özel orman" olarak sonuçlanan	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tablo 5 incelendiğinde çalışma konusu köy ve mahallerde açılan toplam dava sayısı 385'dir. Açılan bu davalardan 356 tanesi sonuçlanmıştır. Çalışmanın yapıldığı dönemde

davaların 20 tanesi temyizde 9 tanesi ise halen devam etmektedir. Kesinleşen 356 davadan 344 tanesi orman idaresi tarafından 12 tanesi ise orman köylüsü tarafından açılmıştır. 47 dava için temyize başvurulmuş, temyize başvuru kararlarının tamamı onanmıştır. Çalışmanın yapıldığı dönemde devam etmekte olan 29 davanın 26 tanesi orman idaresi tarafından 3 tanesi orman köylüsü tarafından açılmıştır.

İncelenen davalardan 310 tanesi “orman sayılan yer”, 40 tanesi “orman sayılmayan yer” olarak, 6 tanesi ise “kısmen orman - kısmen orman sayılmayan yer” olarak sonuçlanmıştır.

3.3.1. Genel Değerlendirme

2 mahalle ve 6 köyden oluşan çalışma alanında incelen davalar için, orman idaresinin ve orman köylüsünün açtığı dava sayılarına ait bulgular tablo 6’da verilmiştir.

Tablo .6 Çalışma Yapılan Mahalle ve Köylerde Sonuçlanan Tapulama Tespitine İtiraz Davaları Değerlendirmesi

Çalışma Konusu Köyler	Dava Sayısı	%
Açılan	385	100
Sonuçlanan	356	92
Orman idaresinin açtığı	344	97
Orman idaresinin açtığı ve kazandığı	302	88
Orman idaresinin açtığı ve kaybettiği	36	11
Orman köylüsünün açtığı	12	3
Orman köylüsünün açtığı ve kazandığı	3	25
Orman köylüsünün açtığı ve kaybettiği	9	75
Temyize başvuru	47	13
Yargıtay'da onaylanan	47	13
Yargıtay'da bozulan	-	-
"Orman sayılan yer" olarak sonuçlanan	310	87
"Orman Sayılmayan Yer" olarak sonuçlanan	40	11
"Kısmen Orman Kısmen Orman Sayılmayan yer olarak sonuçlanan	6	2
"Özel orman" olarak sonuçlanan	-	-

Tablo 6'da görüldüğü gibi çalışma konusu yerlerde sonuçlanan 356 davanın %97 si Orman İdaresi, % 3 ü orman köylüsü tarafından açılmıştır. Orman idaresi açtığı davaların %88'ini kazanmış %11'ni kaybetmiştir. Orman köylüsü ise açtığı davaların %25'ini kazanırken %75'ini kaybetmiştir. Orman idaresi tarafından açılan davalara yapılan masraflar, dava sonuçlanana kadar devlet tarafından ödenmektedir. Orman köylüsü ise, masrafları kendisi karşılamaktadır. Bu nedenle Orman İdaresi kadaströ çalışmalarının ardından birçok parselde itiraz ederken, orman köylüsü ekonomik

nedенlerle dava açamamaktadır. Dava sonuçlarını görünce de dava açma cesaretleri kalmıyor.

Açılan 385 davanın 354 tanesinin kaynağının 3402 Sayılı Kadastro Yasası ve Tapulama Yasasına göre yapılan çalışmalar 31 tanesinin kaynağını ise 5304 Sayılı Yasaya göre yapılan çalışmalar oluşturmaktadır. Toplam 47 dava için temyize başvurulmuş bunların tamamı onanmıştır. Dava sayılarına bakıldığında 5304 Sayılı Yasaya göre yapılan çalışmalar sonucu açılan dava sayılarında bir azalma olduğu tespit edilmiştir.

Davaların % 87'si "orman sayılan yer" olarak Orman İdaresi lehine sonuçlanmış, yani dava konusu bu alanlar, orman rejimine dahil edilmiştir. Davaların % 11'i "orman sayılmayan yer" olarak, Orman İdaresi aleyhine sonuçlanmış, yani dava konusu alanlar orman rejimi dışındaki yerler kapsamına alınmıştır. Yine davaların %2'si ise "kısmen orman- kısmen orman sayılmayan yer" olarak, kısmen Orman İdaresi lehine, kısmen aleyhine sonuçlanmıştır. Buna göre parsellerin bir bölümü orman rejimine dahil edilirken, bir kısmı orman kapsamı dışında tutulmuştur. Tablo 7 de ise çalışama konusu mahalle ve köylerde mülkiyet sorunlu alanların genel ormanlık alana oranları verilmiştir.

Tablo 7. Mülkiyet Sorunu Yaşanan Alanların Ormanlık Alanlara Oranları

Mahalle/Köy Adı	Ormanlık Saha(ha)	Mülkiyet Sorunu Yaşanılan Alan(ha)	Mülkiyet Sorunu Yaşanılan Alanların Orman Alanına Oranı(%)
Balcıoğlu	682.41	95.40	14
Çamlık Mah.	15.24	15.17	99
Yukarı Maden		-	-
Dikmenli	3333.80	-	-
Hızarlı	2625.10	-	-
Erenler	1284.62	156.80	12
Sümbüllü	21,22	17.71	83
Sarıbudak	4864.41	34.02	1

Tablo 7'ye göre Balcıoğlu Mahallesinin %14'ünde orman mülkiyet sorunu yaşanmıştır. Yine Çamlık Mahallesinin %99'unda, Erenler'in %12'sinde, Sümbüllü'nün % 83'ünde, Sarıbudak'ın %1'inde orman mülkiyet sorunu yaşanmıştır.

Y.Maden, Hızarlı ve Dikmenli Köylerinde 5304 sayılı çalışmalar sonucu açılan davalar temyiz ve mahkeme aşamasında devam etmektedir ayrıca 5304 sayılı kanun sonucu yapılan itirazlar 3402 ve 766 sayılı yasalarda olduğu gibi parsel bazında yapılmayıp orman sınırına yapılmaktadır. Bu durumda da dava aşamasında itirazlık alan belli olmayıp mahkeme kararının akabinde ölçülüp belirlenmektedir. İlgili köylerde daha bu aşamaya gelinemediği için mülkiyet sorunu yaşanan alanlar tespit edilememiştir.

3.4. Dava Sonuçlarını Belirleyen Kararlar

356 dava dosyasını sonuçlandıran en son karar ait karar metinleri, dava sonuçlarına göre hangi Yasa'nın ne kadar etkili olduğunun tespit edilmesi amacıyla incelenmiştir.

İncelenen karar metinlerine göre, 356 dava 5 farklı karara dayanarak sonuçlanmıştır

Karar No 1: Dava konusu taşınmazın 3116 sayılı yasaya göre orman tanımı kapsamına girmesi nedeniyle orman sayılan yerlerden olduğu kanaatine varılmıştır.

Karar No 2: Davaya konu olan yerin 4785 Sayılı Yasa ile devletleştirildiği, istisnalara girmediği, 5658 Sayılı Yasa ile iade edilmediği, 6831 Sayılı Yasa'nın 1. maddesine göre orman sayılan yerlerden olduğu sonucuna varılmıştır.

Karar No 3: Bilirkişi raporlarına göre orman sayılan / orman sayılmayan yerlerdendir.

Karar No 4: Davalı temsilcisinin duruşmada davayı kabul ettiklerini bildirmiş olması nedeniyle davanın usulden kabulüne karar verilmiştir.

Karar No 5: Davacının davadan vazgeçmesi.

Yukarıda sıralanan 5 farklı karar metnine göre sonuçlanan dava sayıları ve toplam dava sayılarına oranları Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8. 5 Farklı Karara Göre Sonuçlanan Dava Sayıları

Karar No	Sonuçlanan Dava Sayısı	Toplam Dava Sayısına Oranı(%)
1	8	2
2	218	61
3	92	26
4	31	9
5	7	2
TOPLAM	356	100

Sonuçlanan davalardan 8 tanesi 3116 sayılı yasaya göre karara bağlanmıştır. Bu kararın toplam dava sayısı içindeki yeri % 2’dir.

218 dava 4785, 5658, 6831 sayılı yasalara etkisi ile karara bağlanmıştır. Bu karar toplam dava sayısı içinde %61’lik bir oran teşkil etmiştir.

92 dava herhangi bir yasaya dayandırılmadan “birlikçi raporlarına dayanarak orman sayılan yerdir / orman sayılmayan yerdir” şeklinde sonuçlanmıştır.

38 dava ise dava konusu yerin tarım arazisi olduğu, davalının davayı kabul etmesi, Ormanların imar-ihya ve zilyetlik yoluyla iktisabı hiçbir şekilde mümkün olmadığı, davacının davadan vazgeçmesi gibi kararlarla sonuca bağlanmıştır.

Bu durumda dava sonuçları üzerinde 6831 sayılı Orman Yasası ve 4785 sayılı Orman Yasasının en etkili yasalar olduğu söylenebilir.

Dava kararları incelendiğinde devletleştirilen alanların geri alınmasını sağlayan 5658 Sayılı Yasaya göre sonuçlanan hiç dava bulunmaması ormanlar üzerindeki Devlet mülkiyetçiliğinin etkisini hissettirmektedir.

Devletin verdiği belgelere dayanarak özel mülkiyette bulunan ormanların yeniden devletleştirilmesinin haklı bir gerekçesi olmalıdır. Orman devamlılığının güvenceye

alınması haklı neden olamaz. Burada önemli olan, orman varlığının sürekliliği olmalıdır. Malikin kim olduğu önemsenmemelidir. Orman kanununda özel ormanların devamlılığı için hükümler bulunmaktadır. Gerekirse yeni birtakım kısıtlayıcı kurallar getirilerek özel ormanların güvenliği artırılabilir. Ormanların korunabilmesi için mutlaka devletin malı olması gerekmez. Bunun dışında gerekçeler var ise, ortaya konulur ve devletleştirme yapılır[38].

3.5 Davalara Yapılan Masraflar

Kadastro çalışmalarının ardından, tapulama tespitine itiraz amaçlı açılan davanın ekonomik maliyeti, Artvin Kadastro Mahkemesi Kalemi'nden alınan, 2008 yılı Nisan ayı fiyatları üzerinden tespit edilmeye çalışılmıştır.

Bir dava için yapılan masrafların çeşit ve miktarları sırasıyla şunlardır [39].

1.Davanın açılış aşamasında yapılan masraflar:

- İlk dilekçe başvurma harcı(Maktu Harç): 492 Sayılı Harçlar Yasası'nın 1 numaralı cetvelinde belirtildiği üzere 14 YTL'dir.

- Nispi Harç: Dilekçe verildiği zaman davacı, dava açtığı araziye bir bedel bildirmek zorundadır. Bu bedelin 1/54'ünün 1/4'ü nispi harç olarak yatırılır. Ancak yatırılan nispi harcın miktarı maktu harçtan az olamaz.

- Tebligat Ücreti: Davacı ve davalı sayısı kadar tebligat ücreti yatırılır.

1 adet tebligat ücreti: 4,5YTL'dir.

2.Keşif Masrafları:

- Hakim için ödenecek ücret: Her yıl bütçe yasası ile sabit bir ücrettir. 2008 yılı için belirlenen miktar 39,80YTL'dir.

- Bilirkişiler için ödenecek ücret: Üç orman mühendisi bilirkişi için ödenecek ücretin miktarı hakimin inisiyatifindedir. 2008 yılı için, ortalama her bir bilirkişiye 120 YTL ücret verildiği takdirde, toplam bilirkişi ücreti 360YTL'dir.

- Bir fen bilirkişisi için ödenecek ücret: Bu ücrette hakimin inisiyatifindedir. 2008 yılı için ortalama 100YTL'dir.

- Keşif yerine gidilecek araç ücreti: Bu ücreti de mesafenin uzaklığına bağlı olarak hakim tespit etmektedir. 2008 yılı için ortalama 150YTL'dir.

3.Karar aşamasında yapılan masraflar;

- Dava sonucunda verilen karar "kabul" ise; yapılan masrafların tamamı davalı tarafa yüklenir. Davacıdan davanın açılış aşamasında alınan ve arazi bedelinin 1/54'ünün 1/4'lik kısmı olan nispi harcın kalan 3/4'lük kısmı da davalıdan alınır.

- Dava sonucunda verilen karar "kısmen kabul-kısmen ret" ise; yapılan masraflar hesaplanır, ret ve kabul oranlarına göre davalı ve davacıya yüklenir.

- Dava sonucunda verilen karar "ret" ise; Tüm masraflar davacı üzerinde bırakılır. Peşin alınan nispi harç iade edilir.

4. Temyiz aşamasında yapılan masraflar; Bu masraflarda;

- Dosya gidiş-dönüş masrafı,

- Verilen dilekçenin tebligat masrafı,

- Dosya temyizden döndükten sonra, Yargıtay ilamının taraflara tebligat masrafı,

- Yargıtay tarafından davanın bozulması şeklinde karar alındığı takdirde; duruşma gününün taraflara tebligat masrafı olarak sıralanmaktadır.

Dava karara bağlandıktan sonra davayı kaybeden taraf, dava sonucunu temyiz ederse temyiz için yapılacak tüm masraflar ilk başta alınır.

Ayrıca, orman köylüsü açtığı dava için avukatlık ücreti; avukatlık asgari ücret listesindeki tarifeye veya davanın değerine göre nispi olarak belirlenir [40].

Dava masraflarında ası etkili olan, davalı ve davacı sayısına bağlı olan tebligat masrafı, arazi bedeline bağlı olarak ödenen nispi harç ve davanın sonuçlandığı aşamadır.

Yukarıdaki bilgilere dayanarak örnek bir dava için yapılan masraf tespit edilirse;

Artvin Orman İşletme Müdürlüğü tarafından Artvin Merkez Balcıoğlu Mahallesi'nde 7760m2 miktarındaki 365 ada 10 numaralı parselin şahıs adına tespitinin iptali ve "orman" olarak Maliye Hazinesi adına tespit ve tescili talebiyle dava açılmıştır. Bu davanın gelişimine göre yapılacak masraflar şunlardır:

Maktu Harç: 14 YTL

Nispi Harç: 7760 m2 alana 208 YTL arazi bedeli belirlenmiş olup, bu değer nispi harcı: 0,96 YTL'dir. Ancak nispi harç maktu harçtan az olamayacağı için en az 14 YTL'dir.

Davalı sayısı 6 olup, dava açıldığı için davalılara tebligat masrafı: $6 \times 4,5 = 27$ YTL'dir.

Keşif masrafı: 650 YTL'dir.

Bilirkişi raporlarının davalılara tebligat masrafı: 27YTL

Mahkeme kararının davalılara tebligat masrafı: 27 YTL

* Karar "kabul" ise ve davalı taraf temyize başvurmazsa toplam masraf: 731YTL (584,80 \$) olmaktadır.

* Karar “ret” ise ve Orman idaresi temyize başvurursa ya da karar “kabul” ise ve davalı taraf temyize başvurursa;

Dosya gidiş – dönüş masrafı: Dosyanın ağırlığına göre değişmektedir. Ortalama 12YTL’dir.

Temyiz dilekçesinin davalılara tebligatı masrafı: 27 YTL

Yargıtay kararının davalılara tebligat masrafı: 27 YTL

* Yargıtay ilamı “kararın onanması” ise toplam masraf : 785 YTL(628 \$) olmaktadır.

* Yargıtay ilamı “kararın bozulması” ise;

Mahkeme gününün davalılara tebligatı: 27 YTL,

Keşif yeniden yapılacaksa keşif masrafı: 650 YTL

Keşif raporunun davalılara tebligatı: 27 YTL

Mahkeme kararının davalılara tebligatı: 27 YTL,

Olmak üzere toplam masraf : 1516 YTL(1213\$) olmaktadır

Mahkeme kararına göre davalı ya da davacı taraf temyize başvurabilir. Bu da temyiz aşamasından sonra yapılan masrafların tekrarını gerektirir.

Bir dava için yapılan masraflar hakkında kesin bir rakam vermek mümkün değildir.

Davanın hangi aşamada kesinleştiği, davalı ve davacı sayısı ve dava açılan arazinin bedeli mahkeme masraflarını belirlemektedir. Ancak dava masraflarının tespitinde “ortalama dava masrafı” tespit etmek mümkün değildir.

Ancak bir fikir vermesi açısından, incelenen 356 dava için yukarıda verilen örnekte ki gibi davalı sayısının 6 ve tüm dava açılan arazi bedelinin 208 YTL olduğunu ve avukat tutulmadığını varsayarsak, bu davalara yapılan masraf; 2008 yılı Nisan ayı fiyatları ile şöyle tespit edilebilir:

356 davanın 309 tanesi temyize başvurulmadan ilk karar aşamasında sonuçlanmıştır. Bu durumda yapılan masraf: $309 \times 731 = 225.879 \text{YTL}(180.703\$)$ olmaktadır.

Temyize başvurulmuş dava sayısı ise; 47'dir. 47 davanın tamamı onanmıştır. Bu durumda 47 dava için yapılan masraf:

$47 \times 785 = 36.895 \text{ YTL} (29.516 \$)$ 'dir.

354 dava için yapılan toplam masraf: 262.774 YTL (210.219 \$) olmaktadır.

Ortalaması alındığında, bir davaya yapılan masrafın; 738,13 (590,50 \$)

OGM verilerine göre; 2007 yılında 1 ha orman alanının yapımına yapılan masraf 523 YTL'dir (Artvin Orman Bölge Müdürlüğü, Kadastro Mülkiyet Şube Müdürlüğü Kayıtları Artvin). Merkez Bankası verilerine göre; 2008 yılı ortalama 1 Amerikan doları döviz kuru 1.120 YTL'dir [50]. Buna göre, 2007 yılında, 1 ha alanın kadastrounun yapımı için yaklaşık 466,96 \$ masraf yapılmıştır.

Bu sonuca göre, bir davaya yapılan masraf ile 1,5 ha alanın kadastrou yapılabilmektedir. Davalara yapılan masrafların yüksek olması orman köylüsünü davalardan vazgeçirmektedir. Dolayısıyla davalara yapılan masrafların düşük ekonomik gelire sahip orman köylüsü içinde yüksek masraflar olduğu söylenebilir.

3.6 Dava Sonucuna Göre Orman Rejimi İçinde Kalan Alanların Mevcut Durumu

İncelenen 356 davadan “ orman sayılan yer” olarak sonuçlanan, yani orman rejimine dahil edilen 310 davanın 45'i (%15) için arazi çalışması gerçekleştirilmiştir. Arazi çalışması için dava sayısı çokluğu, çeşitliliği ve mesafe olarak yakın olmasının sağladığı ulaşım kolaylığından dolayı Balcıoğlu Mahallesi seçilmiştir.

3.6.1. Balcıoğlu Mahallesi

Balcıoğlu Mahallesi'nde yapılan arazi çalışmasında incelenen 45 parsel için, davaların bittiği yıllar ve parsellerin mevcut durumu Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9. Balcıoğlu Mahallesi'nde "Orman Sayılan Yer" Olarak Sonuğlanmış Parsellerin Mevcut Durumu

Parsel Numarası	Davanın Bitiği Yıl	Alanın Mevcut Durumu
4	1996	Ağaçlık
3	1996	Ağaçlık
5	1996	Ağaçlık
2	1996	Ağaçlık
2	1996	Ağaçlık
3	1996	Ağaçlık
4	1996	Ağaçlık
6	1996	Ağaçlık
7	1996	Ağaçlık
12	1997	Ağaçlık
15	1996	Ağaçlık
18	1996	Ağaçlık
19	1996	Ağaçlık
22	1996	Ağaçlık
23	1996	Ağaçlık
28	1996	Ağaçlık
34	1996	Ağaçlık
12	1996	Kısmen orman kısmen ayır alanı
13	1996	Ağaçlık
26	1996	Ağaçlık
32	1996	Ağaçlık
36	1996	Ağaçlık
40	1996	Ağaçlık
48	1996	Ağaçlık
1	1996	Ağaçlık
16	1996	Ağaçlık
22	1996	Ağaçlık
23	1996	Ağaçlık
25	1996	Kısmen orman kısmen tarım alanı
27	1996	Ağaçlık
28	1996	Kısmen orman kısmen ayırılık
29	1997	Ağaçlık
32	1996	Kısmen orman kısmen tarım
35	1996	Ağaçlık
7	1996	Ağaçlık
14	1996	Ağaçlık
2	1996	Ağaçlık
12	1996	Ağaçlık
13	1996	Ağaçlık
24	1996	Ağaçlık
27	1996	Ağaçlık
23	1996	Ağaçlık
1	1996	Ağaçlık
36	1996	Ağaçlık
40	1996	Ağaçlık

İncelenen 45 parselin 41 tanesi orman niteliğindedir. 2 parsel kısmen orman kısmen çayırılık olarak (Şekil 2), 2 parsel kısmen orman kısmen tarım (Şekil 3) niteliğindedir.

Şekil 1. Balcıoğlu 12 Numaralı Parsel Kısmen Orman Kısmen Çayır Alanı

İncelenen parsellerin %90'ı orman niteliğindedir bu sonuçtan orman alanlarının korunduğu ve nüfusun çoğunluğunun tarım ve hayvancılık dışında işlerle uğraştığı için orman alanlarına müdahale etmediği kanaatine varabiliriz.

Şekil 2. Balcıoğlu 32 Numaralı Parsel Kısmen Orman Kısmen Tarım

Şekil 3. Balcıoğlu 32 Numaralı Parsel Orman Niteliğinde

4.SONUÇLAR

Artvin ilinde kadastro çalışmaları çoğunlukla 3402 Sayılı Kadastro çalışmalarına göre yapılmıştır. 97.455 ha alanın kadastrusu 3402 ve 766 sayılı yasaya göre yapılmıştır. 6831 Sayılı Orman Yasası'na göre ise 17.299 ha alanın kadastrusu tamamlanmıştır. Artvin ilinde 2007 yılı sonu itibari ile 114.754 ha alanın orman kadastrusu tamamlanmıştır. Kadastrusu tamamlanan alanın genel alana oranı ise %29'dur. Bu oranın ülke ortalaması olan % 86'dan oldukça düşüktür. Çalışma alanlarının seçildiği Artvin OİM'nde ise 16.221 ha alanın orman kadastrusu yapılmış olup genel orman alanına oranı %20'dir.

2007 yılı sonu itibari ile Artvin OİM'nde toplam 891 adet tapulama tespitine itiraz davası açılmıştır. Bu kadar çok dava açılmasının nedenleri; Orman İdaresi ile orman köylüsü arasındaki mülkiyet anlaşmazlıkları, kadastro çalışmalarında kadastro ekiplerinin orman kadastro komisyonlarının belirlediği sınırlara uymaması söylenebilir.

Açılan dava sayılarının çokluğundan çalışma alanlarında önemli derecede mülkiyet sorunları yaşandığı sonucu çıkmakta buda orman-halk ilişkilerinin bozulmasına neden olmaktadır.

Çalışma konusu alanlarda 31.12.2007 itibari ile sonuçlanan 356 davanın 344 tanesi (%97) Orman İdaresi, 12 tanesi (%3) orman köylüsü tarafından açılmıştır. Orman köylüsü kaybettiği davalarda mahkeme masraflarını karşılama endişesi ile genellikle bu masraf altına girmemek için dava açmamaktadır.

356 davanın %87'si "orman sayılan yer", % 11'i "orman sayılmayan yer", % 2'si kısmen orman sayılan-kısmen orman sayılmayan yer" olarak sonuçlanmıştır. Bu da ikinci varsayım olan "dava sonuçlarına göre, dava konusu alanların çoğu orman rejimine dâhil edilmiştir" varsayımını doğrulamaktadır.

356 davayı sonuçlandıran en son karar metinlerinin incelenmesiyle, davaların 5 farklı kararın etkisi ile sonuçlandığı tespit edilmiştir. Davalar üzerindeki en etkili yasalar 4785 ve 6831 Sayılı Yasalardır. 5658 Sayılı Yasanın dava sonuçları üzerindeki etkisinin hiç olmayışı orman alanlarının devletleştirilmesi oldukça fazla uygulama alanı bulurken, 5658 Sayılı Yasa ile bu alanların iadesinin uygulama alanı, çalışma yapılan Artvin OİM'nde hiç yoktur.

İnceleme yapılan köylerde dava konusu yerlerin alanlarına bakıldığında önemli oranda mülkiyet sorunu yaşandığı tespit edilmiştir.

Açılan davalar için 2008 Nisan fiyatları üzerinden maliyet hesabı yapılmıştır. Daha sonra bu davada ki davalı ve davacı sayısı, arazi bedeli baz alınarak incelenen 356 davanın maliyetinin 262.774 YTL (210.219\$) olabileceği hesaplanmıştır. Ortalaması alındığında bir davaya yapılan masrafın 590,50\$ olduğu tespit edilmiştir.

Elde elden bu sonucun orman kadastrosu çalışmalarına yapılan masraflarla kıyaslanması sonucunda, bir davaya yapılan masrafla 1,5 ha orman alanının kadastrosunu yapılabileceği tespit edilmiştir. Bu durum, davalara yapılan masrafın orman kadastrosu çalışmalarına yapılan masraflardan oldukça fazla olduğunu göstermektedir. Bu da “davalara yapılan masraflar çok yüksektir” varsayımını doğrulamaktadır.

Davalar yapılan bu masraflar keşif masraflarını dahi ödeyemeyecek durumda olan orman köylüsü içinde oldukça yüksektir.

Dava sonucu “orman sayılan yer” olan parsellerin % 15'inde yapılan incelemeler sonucunda parsellerin % 90'ının orman niteliği taşıdığı, % 10'unu ise kısmen orman – kısmen tarım alanı ve kısmen orman- kısmen çayır alanı niteliği taşıdığı tespit edilmiştir. Bu sonuca göre arazi çalışması yapılan köyde ormanların üzerinde önemli bir sosyal baskı olmadığı görülmüştür. Bu sonuç köylünün tarım ve hayvancılık dışında işlerle uğraşması ve nüfus azlığına bağlanabilir..

Çalışma yapılan köylerde açılan dava sayılarına bakıldığında 5304 Sayılı Yasaya göre kadastro çalışması yapılan köylerde açılan dava sayılarında 3402 sayılı yasaya göre yapılan kadastro çalışmaları sonucunda açılan dava sayılarına göre bir azalma olduğu görülmüştür. Tarihsel gelişime bakıldığında çok sık yapılan yasal değişiklikler kadastro çalışmalarını olumsuz yönde etkilemiştir. 5304 sayılı yasa değişikliği ile ise kadastro çalışmalarında olumlu bir değişim yaşanmıştır.

5. ÖNERİLER

Başarılı bir orman kadastrounun yapılabilmesi için öncelikle; orman kadastrounun önemi içtenlikle benimsenerek, orman kadastrou çalışmalarına öncelik verilmeli ve orman kadastrou çalışmalarında karşılaşılan sorunlar bir an önce çözülmelidir.

Orman alanlarının sahiplerinin belirlenmesi ve bu alanların korunabilmesi için, kadastrou tamamlanan alanların tapuya tescilleri bir an önce yapılmalıdır.

Artvin Orman Bölge Müdürlüğü bünyesinde bir kadastro komisyonu yer almadığı için kadastro komisyonları başka illerden gelmektedir. Bu durum da kadastro çalışmalarını yavaşlatmaktadır. Bölge Müdürlüğü bünyesinde kurulacak bir komisyon ile kadastro çalışmaları daha hızlı ve daha çok alanda yapılabilir. Ayrıca 2/A ve 2/B çalışmaları da bu komisyon marifeti ile yapılabilir.

Dava sonucuna göre orman rejimine dahil olan alanların, orman niteliğine kavuşması ya da orman niteliğinin sürekli olarak korunması konusuna gereken önem verilmelidir. Orman işletmeleri bunun için gerekli tedbirleri almalıdır.

KAYNAKLAR

- [1]. Tüdeş, T. ve Bıyık, C., Kadastro Bilgisi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Yayınları, Genel Yayın No:174, Fakülte Yayın No:50,I.Baskı,Trabzon,1994
- [2]. Anonim 4; <http://ansiklopedi.turkcebilgi.com>.
- [3]. Toksoy, D., Türkiye’de Orman ve Ormancılık Faaliyetlerini Özelleştirme İmkanları Üzerinde Bir Araştırma,Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü,Trabzon,1994.
- [4]. Uluçay, M., Sempozyum Doğu Karadeniz Bölgesinde Mülkiyet Sorunları Bildiri Metinleri 8-10 Ekim Trabzon 166-170
- [5]. Özmen, İ.ve Çorbalı H., 3402 Sayılı Kadastro Kanunu Şerhi, I.Baskı, Feryal Matbaası,Ankara,1988.
- [6]. Türk Dil Kurumu Sözlüğü,C.II,s.755.
- [7]. Mermer, S., Orman Kadastro Paftalarının Kadastral Paftalarının Bütünleştirilmesinde Ortaya Çıkan Sorunlar ve Öneriler Yüksek Lisans Tezi
- [8]. Sezer C., Orman Kadastro ve İtiraz Davaları Yüksek Lisans Tezi.
- [9]. Sınmaz, B., Karataş, İ., Orman Kadastro,Ank.1995,s25.
- [10]. Özdönmez, M., Ekizoğlu A.,Türkiye’de Orman Mülkiyetinin Gelişimi ve Güncel Sorunları Doğu Karadeniz Bölgesinde Orman Mülkiyet Sorunları s.46
- [11]. Anonim 5; OGM Göreve Hazırlama notları 27 Ocak 2003 Ankara

[12]. Özdönmez, M., İstanbullu,T.ve Akesen, A., Ormancılık Politikası, İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Yayınları,İ.Ü. Yayın No:3553, O.F. Yayın No:401 II.Baskı,İstanbul,1989.

[13]. Anonim 6; <http://www.konyaorman.com>.

[14]. Kutluk, H., Türkiye Ormancılığı İle İlgili Tarihi Vesikalar, Tarım Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü Yayınları, Sıra No:367,Seri No:19,Ankara.1967.

[15]. Hacıhasanoğlu, S., Trabzon İli Orman Kadastro Çalışmaları ve Bu Çalışmalardan Kaynaklanan Davaların Ormancılık Politikası Yönünden Değerlendirilmesi Yüksek Lisans Tezi Aralık 1997 Trabzon

[16]. İnal,S., Türkiye’de Ormanların Tahdit ve Kadastro Problemi, Tarım Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü Yayınları, Sıra No:489, Ser No:25,İstanbul,1967.

[17]. Ormancılık Mevzuatı ve Uygulama Ön Çalışma Grubu Raporu Ormanlarımız ve Anayasal Düzenlemeler I.Ormancılık Şurası 1-5 Kasım 1993 s.2

[18]. Kızılay, E., 6831 Sayılı Orman Kanunu ve Orman Suçlarının Takibi,OGM Yayınları,Ankara,1991

[19]. DTP, VII. Beş Yıllık Kalkınma Planı Özel İhtisas Komisyonu Raporu(Ormancılık), DTP Yayın NO:2400, ÖİK Yayın No:461, Ankara,1995

[20]. Tokmanoğlu, T., Erdin,K., Akyüz, N., Turhan, S., Özhan, S., İlhan, N., Okyay, İ., ve Şehitoğlu, A., Orman ve Kadastro Çalışmaları Ön Çalışma Grubu Raporu, I. Ormancılık Şurası, 1-5 Kasım 1993, Ankara, Tebliğler ve Ön Çalışma Grubu Raporları, Cilt: 3, 501-508 .

[21] Anonim 7; www.jeodezi.ktu.edu.tr Orman Kadastrounun Yapılışı (Hukuki İşlemler)

- [22]. Çüçen, M.İ., Orman Kanunu, Kadastro Kanunu, ve İlgili Gayrimenkul Mevzuatı
- [23]. Anonim 7; www.jeodezi.ktu.edu.tr Orman Kadastrounun Yapılışı (Teknik İşlemler)
- [24]. Koçak, H., Tapu ve Kadastro Başmüfettişı Orman Kadastro Uygulaması
- [25]. Anonim 8; <http://konyaorman.com> Kadastro Mahkemelerinde Bilirkişilik)
- [26]. Tokmanoğlu, T., Erdil, K., İlham, I.Ormancılık Şurası Kararlar Ankara 1994
- [27]. Tunay, M., Türkiye’de Orman Sınırlandırma ve Haritalama Faaliyetlerinin İyileştirilmesi, Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilileri Enstitüsü, Trabzon,1994.
- [28]. Acun, E.,: Orman Kadastrounun Sosyo- Ekonomik Yönü, Orman Kadastro Kongresi, 6-10 Temmuz 1978, Ankara, 67-69.
- [29]. Anonim 9; www.sgb.cevreorman.gov.tr.
- [30]. Anonim 10: www.gelecekkaradeniz.org.
- [31]. Anonim 11; www.artvin.gov.tr
- [32]. Anonim 12; Artvin Orman Bölge Müdürlüğü, Planlama ve Proje Şube Müdürlüğü kayıtları 2008.
- [33]. Artvin Döviz, Aylık Ortalama Döviz Kuru Kayıtları2008 Artvin.
- [34]. Artvin Orman Bölge Müdürlüğü Kadastro Mülkiyet Şube Müd. Kayıtları
- [35]. Sınmaz, B. ve Karataş İ., Açıklamalı-İçtihatlı Orman Kanunu, Yetkin Yayınları, Ankara,1987

[36]. Özmen, İ. Ve Çorbalı H., 3402 Sayılı Kadastro Şerhi, I.Baskı, Feryal Matbaası, Ankara, 1988

[37]. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Tapu Kadastro Mevzuatı, Yetkin Yayınları, Ankara, 1987

[38]. Ayaz, H., II. Ulusal Karadeniz Ormancılık Kongresi 15.18 Mayıs 2002.

[39]. Anonim 13: Artvin Kadastro Mahkemesi, Kadastro Kalemi Kayıtları, 2008, Artvin

[40]. Anonim 14: T.C Merkez Bankası, Dönem Sonu Kayıtları,2007,Artvin

.

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Arzu ÖZDEMİR
Doğum Yeri : Kdz Ereğli/ZONGULDAK
Doğum Tarihi : 19/01/1979
Medeni Hali : Evli
Yabancı Dili : İngilizce

EĞİTİM DURUMU (Kurum ve Yıl)

Lise : Ereğli Lisesi
Lisans : Kafkas Üniversitesi Artvin Orman Fakültesi Orman Mühendisliği
Bölümü (2000)
Yüksek Lisans : Kafkas Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Orman Mühendisliği
Ana Bilim Dalı

Çalıştığı Kurum/Kurumlar ve Yıl: 2004-2006 İl Çevre ve Orman Müdürlüğünde
Ağaçlandırma Kontrol Mühendisi
Artvin Orman Bölge Müdürlüğü Kadastro Mülkiyet Şube Müdürlüğü 2006 yılından
itibaren çalışmakta.